

งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)
ของโรงพยาบาลหนองสูง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

โดย

นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ตำแหน่งวิศวกรไฟฟ้าปฏิบัติการ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลงานในการประเมินเพื่อคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานของนายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและชำนาญการพิเศษ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประกอบการเลื่อนระดับเป็นวิศวกรไฟฟ้าชำนาญการ เป็นลักษณะของเอกสารจะเป็นการนำเสนอผลงานด้านพิจารณาตรวจสอบเชิงวิชาการ และการออกแบบประมาณการ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการ ประชาชนที่มาใช้งานเครื่องมือแพทย์และระบบไฟฟ้าในโรงพยาบาล และการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ต่อไป

(นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์)
ผู้นำเสนอผลงาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก.
สารบัญ	ข.
สารบัญรูป	ค.
สารบัญตาราง	ง.
บทที่ ๑	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ ขอบเขตในการปฏิบัติงาน	๑
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑
บทที่ ๒	๒
แนวคิด ทฤษฎี ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ	๒
๒.๑ การเกิดฟ้าผ่า	๒
๒.๒ อันตรายจากฟ้าผ่า	๒
๒.๓ ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก	๔
๒.๔ ระบบตัวนำล่อฟ้า	๕
๒.๕ ระบบตัวนำลงดิน	๖
๒.๖ องค์ประกอบของระบบป้องกันฟ้าผ่า	๗
๒.๗ ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายใน	๑๑
๒.๘ มาตรการป้องกันอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตเนื่องจากแรงดันสัมผัส/แรงดันช่วงก้าว	๑๒
บทที่ ๓	๑๔
สรุปสาระสำคัญ และขั้นตอนการดำเนินการ	๑๔
๓.๑ ชื่อผลงาน	๑๔
๓.๒ ระยะเวลาดำเนินการ	๑๔
๓.๓ ลักษณะงานที่ได้ดำเนินการ	๒๔
๓.๔ สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ	๑๕
๓.๕ จัดทำรายละเอียดพร้อมเขียนแบบระบบป้องกันฟ้าผ่า	๒๗
๓.๖ จัดทำประมาณราคา	๓๔
บทที่ ๔	๓๕
สรุปผลการดำเนินการ	๓๕
๔.๑ ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ	๓๕
๔.๒ ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ	๓๕
๔.๓ การนำไปใช้ประโยชน์	๓๕
บทที่ ๕	๓๖
ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ	๓๖
๕.๑ ความยุ่งยากในการดำเนินการ /ปัญหา/อุปสรรค	๓๖
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๓๖
บรรณานุกรม	๓๗
ภาคผนวก ก : ข้อมูลผู้นำเสนอ/ประวัติการฝึกอบรม	๓๘
ภาคผนวก ข : คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๔๑

สารบัญรูป

รูปภาพที่		หน้า
รูปภาพที่ ๑	ค่ามุมป้องกัน รัศมีของทรงกลมกึ่ง และขนาดตาข่าย สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่า	๓
รูปภาพที่ ๒	ปริมาณมมุมป้องกันโดยแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง	๔
รูปภาพที่ ๓	ระยะมุมป้องกันโดยแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง	๔
รูปภาพที่ ๔	ปริมาณป้องกันโดยระบบสายตัวนำล่อฟ้า	๕
รูปภาพที่ ๕	ปริมาณป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่ายที่แยกอิสระจากสิ่งปลูกสร้างตามวิธีมุมป้องกัน และวิธีทรงกลมกึ่ง	๕
รูปภาพที่ ๖	ปริมาณป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่ายที่ไม่แยกอิสระ ตามวิธีตาข่ายและวิธีมุมป้องกัน	๕
รูปภาพที่ ๗	การออกแบบระบบตัวนำล่อฟ้าตามวิธีทรงกลมกึ่ง	๖
รูปภาพที่ ๘	ตัวอย่างแท่งตัวนำESE. (Protection area, Rp)	๑๐
รูปภาพที่ ๙	การแบ่งโซนการป้องกันแรงดันเกินจากฟ้าผ่า	๑๑
รูปภาพที่ ๑๐	แผนผังโรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร	๑๖
รูปภาพที่ ๑๑	ภาพตำแหน่ง AIR TRERMINAL ระบบป้องกันฟ้าผ่า ของโรงพยาบาลหนองสูง	๑๖
รูปภาพที่ ๑๒	ภาพผลกระทบจากกรณีฟ้าผ่าบริเวณอาคารผู้ป่วยใน รพ. หนองสูง	๑๗
รูปภาพที่ ๑๓	ภาพเสาสายส่งสายอากาศและระบบสายตัวนำลงดิน วิทยุรับส่งของ รพ. หนองสูง	๑๗
รูปภาพที่ ๑๔	ภาพแผนที่ความหนาแน่นฟ้าผ่าประเทศไทยในปี ๒๕๖๑ (Thailand Lightning Density Map ๒๐๑๘)	๑๘
รูปภาพที่ ๑๕	ความหนาแน่นฟ้าผ่าบริเวณจังหวัดมุกดาหาร	๑๘
รูปภาพที่ ๑๖	กราฟการเลือกกระดิ่งการออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก	๑๙
รูปภาพที่ ๑๗	ภาพรัศมีการป้องกันของระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก ของ ESE.	๒๐
รูปภาพที่ ๑๘	แบบรูปรายการเบื้องต้นที่ออกแบบ	๒๑
รูปภาพที่ ๑๙	การแบ่งระดับการป้องกัน ระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)	๒๒
รูปภาพที่ ๒๐	กราฟจำลองรูปคลื่นอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่ความชันหน้าคลื่นต่างๆ	๒๒
รูปภาพที่ ๒๑	Surge Protection Device: SPD แบบ Class A	๒๓
รูปภาพที่ ๒๒	Surge Protection Device: SPD แบบ Class B	๒๓
รูปภาพที่ ๒๓	Surge Protection Device: SPD แบบ Class C	๒๔
รูปภาพที่ ๒๔	Surge Protection Device: SPD แบบ Class D	๒๔
รูปภาพที่ ๒๕	Surge Protection Device หรือ SPD ที่เลือกใช้ในการออกแบบ	๒๕
รูปภาพที่ ๒๖	คำจำกัดความ Surge Protection Device ตาม IEC ที่ใช้ในการออกแบบ	๒๕
รูปภาพที่ ๒๗	ตรวจสอบการติดตั้งระบบกราดสายดิน ระบบป้องกันฟ้าผ่าและระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)	๒๖

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๑	ระยะห่างระหว่างตัวนำลงดิน และระยะห่างระหว่างตัวนำวงแหวนตามชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่า	๗
ตารางที่ ๒	วัสดุที่ใช้ทำระบบป้องกันฟ้าผ่า และสภาพการใช้งาน	๘
ตารางที่ ๓	วัสดุ รูปแบบและพื้นที่หน้าตัดขั้นต่ำของตัวนำล่อฟ้า แท่งตัวนำล่อฟ้า /ตัวนำลงดิน	๙
ตารางที่ ๔	รายละเอียดชุด SPD ที่เลือกใช้ในการออกแบบ	๒๖

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ปัจจุบันโรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร เกิดสภาวะมีฟ้าผ่า และมีแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) เข้ารบกวนและทำให้อุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์การแพทย์ ขำรุดเสียหาย จากสาเหตุดังต่อไปนี้

(๑) โรงพยาบาลหนองสูง ไม่มีระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ครอบคลุม ในส่วนของอาคารรักษาพยาบาล

(๒) การป้องกันบริเวณที่ประธานไฟฟ้า อาทิเช่น ตู้บริเวณที่ประธาน (MDB) สายระบบ

จำหน่ายไฟฟ้า ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) และไม่สามารถรองรับภัยพิบัติจากฟ้าผ่า และแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ในปัจจุบันของโรงพยาบาลได้

เพื่อการแก้ปัญหาดังกล่าว ทางโรงพยาบาลจึงได้ขอสนับสนุนบุคลากร จากศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ เข้ามาดำเนินการสำรวจเพื่อในการออกแบบงานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ของโรงพยาบาลหนองสูง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร กระทรวงสาธารณสุข และตรวจสอบระบบป้องกันฟ้าผ่าในส่วนอื่นๆที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาล ผู้จัดทำจึงได้เข้าทำการสำรวจสถานที่เพื่อทำการออกแบบงานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) เพื่อให้สามารถรองรับความเสี่ยงจากการเกิดฟ้าผ่าภายในโรงพยาบาล และเพื่อให้การติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าถูกต้องตามมาตรฐาน และข้อกำหนดของระบบป้องกันฟ้าผ่า

๑.๒ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ของโรงพยาบาลหนองสูง อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร เนื่องจากระบบป้องกันเดิมไม่สามารถรองรับภัยพิบัติจากเหตุดังกล่าวได้

(๒) จัดทำแบบงานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) เพื่อใช้ในการก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน

(๓) เพื่อรองรับการให้บริการประชาชน ด้านการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น

(๔) เพื่อความปลอดภัย และเสถียรภาพทางด้านไฟฟ้า ของโรงพยาบาล ที่ดีขึ้น

(๕) เพื่อลด และชะลอการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์การแพทย์ของโรงพยาบาลหนองสูง อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

๑.๓ ขอบเขต

(๑) สำรวจ และตรวจสอบระบบป้องกันฟ้าผ่าการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาลหนองสูง

(๒) จัดทำแบบบูรณาการ ระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) สำหรับอาคารอาคารผู้ป่วยนอก

(๓) จัดทำรายละเอียดข้อกำหนดต่างๆ ของระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) สำหรับอาคารอาคารผู้ป่วยนอก

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) โรงพยาบาลหนองสูงมีระบบป้องกันฟ้าผ่าการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ที่สามารถรองรับความเสี่ยงจากการเกิดฟ้าผ่าโดยตรงและทางอ้อม

(๒) โรงพยาบาลหนองสูงมีการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าถูกต้องตามมาตรฐานวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.)

(๓) สามารถป้องกันความเสียหายต่อระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในโรงพยาบาลหนองสูง

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ในการตรวจสอบ และออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) จำเป็นต้องรู้ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ได้แก่ การเกิดฟ้าผ่า และระบบป้องกันฟ้าผ่าสำหรับสิ่งปลูกสร้าง เพื่อนำทฤษฎีไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การตรวจสอบ และออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การเกิดฟ้าผ่า

ฟ้าผ่าเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติซึ่งเป็นการดิสชาร์จกระแสสูง ตามเส้นทางฟ้าผ่าในช่วงเวลาสั้นๆ โดยเกิดขึ้นได้ ๔ ลักษณะ คือ

- (๑) การเกิดดิสชาร์จในก้อนเมฆ (Intra cloud)
- (๒) การเกิดดิสชาร์จระหว่างก้อนเมฆกับพื้นดิน (Cloud to ground)
- (๓) การเกิดดิสชาร์จระหว่างก้อนเมฆที่แรงดันไฟฟ้าต่างกัน (Cloud to cloud)
- (๔) การเกิดดิสชาร์จระหว่างก้อนเมฆกับอากาศ (Cloud to air)

๒.๒ อันตรายจากฟ้าผ่า

อันตรายที่เกิดจากฟ้าผ่าเราสามารถจำแนกได้เป็น ๔ แบบ ดังนี้

(๑) ฟ้าผ่าโดยตรง (Direct strikes) เมื่อคนถูกฟ้าผ่าโดยตรง ร่างกายของคนจะเป็นเส้นทางที่มีประจุหรือกระแสไฟฟ้าไหลผ่านลงสู่พื้นดินและทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมร่างกายเป็นเหตุให้เกิดการเผาไหม้ ของร่างกายได้

(๒) ฟ้าผ่าด้านข้าง (Side flash) โดยธรรมชาติแล้วฟ้าผ่าจะลงสิ่งที่สูงเด่นกว่าสิ่งอื่นทั้งนี้ เนื่องจากฟ้าผ่าลงต้นไม้กระแสไฟฟ้าไหลลงมาตามต้นไม้ลงสู่ดินนั้นทำให้ต้นไม้มีศักย์ไฟฟ้าสูงเพียงพอที่จะทำให้เกิดการเบรกดาวน์ผ่านช่องว่างอากาศระหว่างต้นไม้กับคน ส่วนใหญ่จะเป็นที่บริเวณศีรษะซึ่งเป็นลักษณะของฟ้าผ่าด้านข้างไปสู่คน

(๓) แรงดันไฟฟ้าช่วงก้าว (Step voltage) เมื่อกระแสไฟฟ้าไหลลงสู่พื้นดิน แพร่กระจายออกไป ในดินซึ่งมีความต้านทานจะทำให้เกิดความต่างศักย์ระหว่างจุดบนพื้นดิน โดยที่ระยะทางจากจุดสองจุดนั้นมีระยะห่างเท่ากับช่วงก้าวของคนหรือสัตว์จะเกิดความต่างศักย์ระหว่างเท้าซ้ายกับเท้าขวาในขณะที่ช่วงก้าว เป็นสาเหตุที่ทำให้สัตว์มีความรู้สึกไวต่อแรงดันไฟฟ้าช่วงก้าวมากกว่ามนุษย์เนื่องจากสัตว์มีช่วงขากว้าง ประกอบกับมีขนาดร่างกายใหญ่โตกว่ามนุษย์จึงทำให้มีความต้านทานของร่างกายต่ำ

(๔) แรงดันไฟฟ้าสัมผัส (Touch voltage) หมายถึง ความต่างศักย์ระหว่างโลหะตัวนำ หรือโครงสร้างที่นำกระแสไหลผ่านลงสู่ดินที่คนหรือสัตว์จะมีโอกาสสัมผัสถึงกับดินที่ยืนอยู่

๒.๓ ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

๒.๓.๑ การใช้งานระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกดักรับวาบฟ้าผ่าโดยตรงลงสู่สิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งวาบฟ้าผ่าเข้าสู่ด้านข้างสิ่งปลูกสร้าง และนำกระแสฟ้าผ่าจากจุดฟ้าผ่าลงสู่ดิน ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกยังมีหน้าที่กระจายล้ากระแสไฟฟ้านี้ลงสู่ดินโดยไม่เกิดความเสียหายทางกลและทางความร้อน รวมทั้งไม่ทำให้เกิดประกายอันตรายที่อาจจุดชนวนให้เกิดไฟไหม้ หรือระเบิด

๒.๓.๒ การเลือกระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

โดยส่วนใหญ่ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกอาจจะยึดติดกับสิ่งปลูกสร้างที่จะป้องกัน ระบบป้องกันภายนอกแบบแยกอิสระควรพิจารณาเลือกใช้เมื่อผลของความร้อนหรือระเบิด ณ จุดฟ้าผ่า หรือบนตัวนำที่มีกระแสฟ้าผ่าอาจก่อความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งที่อยู่ภายใน ตัวอย่างเช่น สิ่งปลูกสร้างซึ่งมีสิ่งปกคลุม

ที่ติดไฟได้ สิ่งปลูกสร้างที่มีผนังที่ติดไฟได้และบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้หรือการระเบิดระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกแยกอิสระ อาจพิจารณาเลือกใช้เมื่อสิ่งที่อยู่ภายในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ไม่สามารถรับระดับการรบกวนของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากพัลส์กระแสฟ้าผ่าที่ไหลผ่านตัวนำลงดิน ทำให้ต้องลดสนามแม่เหล็กไฟฟ้าโดยการใส่ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกแยกอิสระ

๒.๓.๓ การใช้องค์ประกอบโดยธรรมชาติ

องค์ประกอบโดยธรรมชาติที่ทำจากวัสดุตัวนำซึ่งคงอยู่ในหรือบนสิ่งปลูกสร้างตลอดเวลา และจะไม่มี การตัดแปลง (เช่น เหล็กเสริมแรงที่ต่อถึงกัน โครงโลหะของสิ่งปลูกสร้าง ฯลฯ) อาจใช้เป็น ส่วนของระบบป้องกันฟ้าผ่าได้ การป้องกันฟ้าผ่าภายนอก คือการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากฟ้าผ่าโดยตรงสู่อาคารซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดไฟไหม้อาคารแตกร้าวนั้นเนื่องจากพลังงานความร้อนจากฟ้าผ่าวิธีการ ป้องกัน สามารถทำได้โดยใช้การติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า เช่น เสาล่อฟ้าเพื่อให้ฟ้าผ่าลงไปที่จุดที่ต้องการแล้ว กระจายกระแสฟ้าผ่าลงดินอย่างปลอดภัยซึ่งย่อมต้องอาศัยการติดตั้งระบบรากสายดินที่ดีด้วยเช่นกัน ซึ่งประกอบด้วย

๒.๔ ระบบตัวนำล่อฟ้า

ระบบตัวนำล่อฟ้าสามารถประกอบด้วยการรวมกัน ใดๆ ขององค์ประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) แท่งตัวนำ (รวมถึงเสาที่ตั้งอย่างอิสระ)
- (๒) สายตัวนำซึ่ง
- (๓) ตัวนำแบบตาข่าย

แท่งตัวนำล่อฟ้าแต่ละแท่งควรต่อถึงกันที่ระดับหลังคาเพื่อให้แน่ใจว่ากระแสจะมีการแบ่งไหล การจัดวางตำแหน่งระบบตัวนำระบบล่อฟ้า ส่วนประกอบของตัวนำระบบล่อฟ้าที่ติดตั้งบนสิ่งปลูกสร้างต้องวางในตำแหน่งหุ้มมุม จุดที่เปิดโล่งและริมขอบ (โดยเฉพาะระดับบนของส่วนปิดหน้าอาคาร) วิธีที่ยอมรับในการหาตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าได้แก่วิธีหนึ่งหรือหลายวิธีดังต่อไปนี้

- วิธีมุมป้องกัน

วิธีมุมป้องกัน เหมาะสมกับอาคารที่มีรูปร่างง่าย ๆ แต่ขึ้นกับข้อจำกัดในเรื่องความสูงของตัวนำล่อฟ้าตามที่กำหนดในตารางที่ ๒.๑

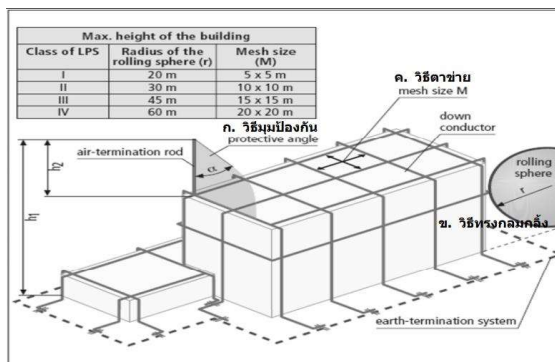
- วิธีทรงกลมกลิ้ง

วิธีทรงกลมกลิ้ง สามารถใช้ได้ในทุกกรณี

- วิธีตาข่าย

วิธีตาข่าย เป็นวิธีป้องกันที่เหมาะสมสำหรับป้องกันพื้นผิวที่เป็นระนาบ

ค่ามุมป้องกัน รัศมีของทรงกลมกลิ้ง และขนาดตาข่าย สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่าแต่ละชั้นแสดงไว้ใน

สรุปการจัดวางตำแหน่งตัวนำล่อฟ้าตามระดับการป้องกัน การป้องกันฟ้าผ่าแบ่งเป็น 4 ระดับคือ 1 , 2 ,3 และ 4

Class of LPS	Protection method			Typical distances (m)
	Rolling sphere radius r (m)	Protection angle α (°)	Mesh size w (m)	
I	20		5 x 5	10
II	30		10 x 10	10
III	45		15 x 15	15
IV	60		20 x 20	20

รูปภาพที่ ๑ ค่ามุมป้องกัน รัศมีของทรงกลมกลิ้ง และขนาดตาข่าย สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่า

๒.๔.๑ การจัดวางตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าเมื่อใช้วิธีมุมป้องกัน

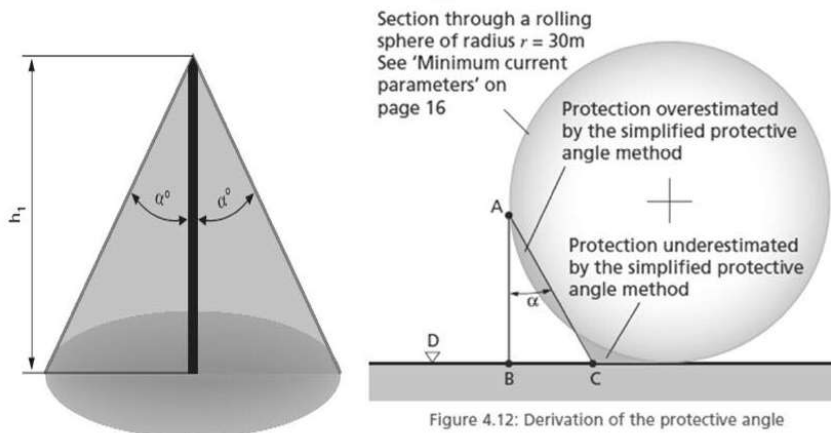
การวางตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าถือได้ว่าเพียงพอถ้าสิ่งปลูกสร้างที่ป้องกันทั้งหมดอยู่ในปริมาตรป้องกันโดยระบบตัวนำล่อฟ้า ในการหาปริมาตรป้องกันจะต้องพิจารณามิติทางกายภาพจริงของระบบตัวนำล่อฟ้าที่เป็นโลหะเท่านั้น

- ปริมาตรป้องกันของระบบแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง

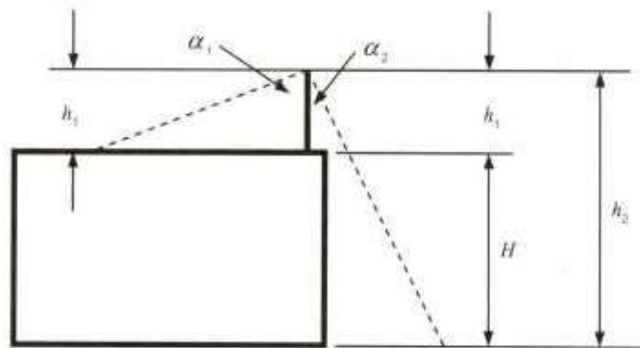
ปริมาตรป้องกันของระบบแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้งสมมติเป็นรูปกรวยกลมตั้งตรง โดยจุดยอดอยู่บนแกนของตัวนำล่อฟ้า และมีกึ่งมุมยอดเท่ากับ α ที่มีค่าขึ้นอยู่กับชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่าและความสูงของระบบตัวนำล่อฟ้าดังแสดงในรูปภาพที่ ๑ ตัวอย่างของปริมาตรป้องกันแสดงไว้ในรูปภาพที่ ๒ และ ๓

การป้องกันด้วยวิธีมุมป้องกัน

(Protective angle method)

รูปภาพที่ ๒ ปริมาตรมุมป้องกันโดยแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง

คำไข

h_1 คือ ความสูงทางกายภาพของแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง

หมายเหตุ มุมป้องกัน α_1 ตามความสูงของแท่งตัวนำล่อฟ้า h_1 ซึ่งเป็นความสูงเหนือพื้นผิวหลังคาที่จะป้องกัน

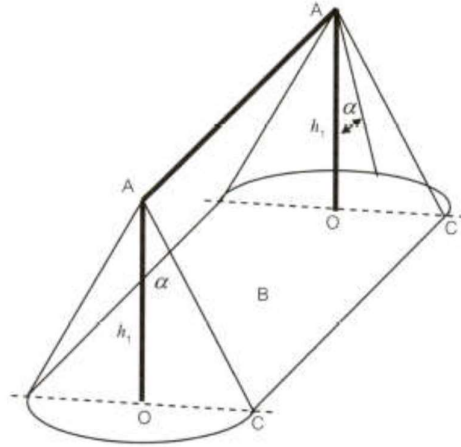
มุมป้องกัน α_2 ตามความสูงของแท่งตัวนำล่อฟ้า $h_2 = h_1 + H$ โดยที่พื้นเป็นระนาบอ้างอิง

α_1 สัมพันธ์กับ h_1 และ α_2 สัมพันธ์กับ h_2

รูปภาพที่ ๓ ระยะมุมป้องกันโดยแท่งตัวนำล่อฟ้าแนวตั้ง

- ปริมาตรป้องกันโดยระบบสายตัวนำล่อฟ้า

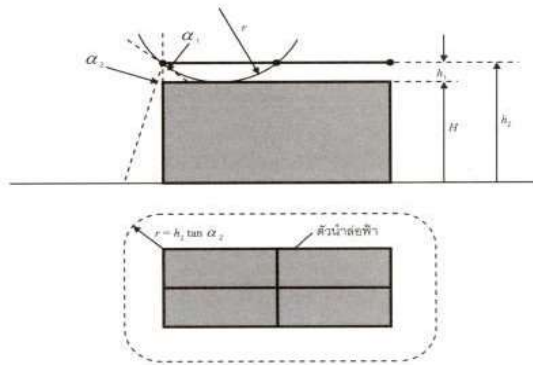
ปริมาตรป้องกันโดยระบบสายตัวนำล่อฟ้า กำหนดโดยผลรวมปริมาตรป้องกันของแท่งตัวนำล่อฟ้า เสมือนที่มียอดอยู่บนปลายแต่ละด้านของสายตัวนำล่อฟ้า ตัวอย่างของปริมาตรป้องกัน แสดงในรูปภาพที่ ๔

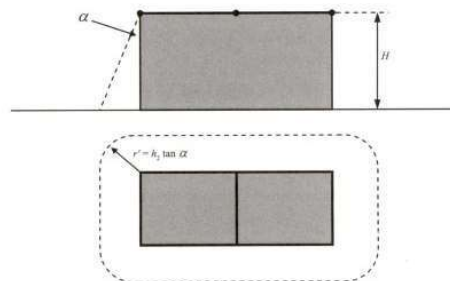
รูปภาพที่ ๔ ปริมาตรป้องกันโดยระบบสายตัวนำล่อฟ้า

- ปริมาตรป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่าย

ปริมาตรป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่าย กำหนดโดยการรวมของปริมาตรที่หาโดยตัวนำเส้นเดี่ยวหลายเส้นที่ประกบกันเป็นตาข่าย ตัวอย่างปริมาตรป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่ายแสดงในรูปที่ ๕ และ ๖

รูปภาพที่ ๕ ปริมาตรป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่ายที่แยกอิสระจากสิ่งปลูกสร้างตามวิธีมุมป้องกัน และวิธีทรงกลมกลิ้ง

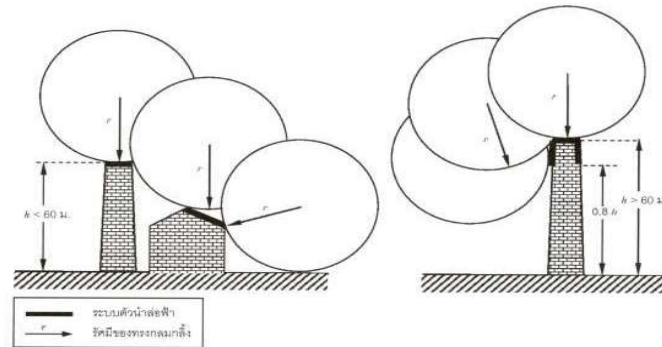

หมายเหตุ $H = h$

รูปภาพที่ ๖ ปริมาตรป้องกันโดยสายร่วมกันเป็นลวดตาข่ายที่ไม่แยกอิสระ ตามวิธีตาข่าย และวิธีมุมป้องกัน

๒.๔.๒ การจัดวางตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าเมื่อใช้วิธีทรงกลมกลิ้ง

การวางตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าถือได้ว่าเพียงพอ ถ้าไม่มีจุดใดจุดหนึ่งของสิ่งปลูกสร้างที่จะป้องกัน มาสัมผัสกับทรงกลมที่มีรัศมี r ซึ่งขึ้นอยู่กับชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่า (ดูรูปภาพที่ ๑) โดยกลิ้ง ทรงกลมไป โดยรอบและด้านบนของสิ่งปลูกสร้างทุกทิศทางที่เป็นไปได้ ทรงกลมนี้จะสัมผัสกับระบบ ตัวนำล่อฟ้าเท่านั้น แสดงในรูปภาพที่ ๗

หมายเหตุ

1. รัศมีของทรงกลมกลิ้ง r ต้องสอดคล้องกับชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่า (ตารางที่ 2.1)

2. $H = h$

รูปภาพที่ ๗ การออกแบบระบบตัวนำล่อฟ้าตามวิธีทรงกลมกลิ้ง

สิ่งปลูกสร้างที่สูงกว่ารัศมีของทรงกลมกลิ้ง (r) วาบฟ้าผ่าลงด้านข้างของสิ่งปลูกสร้างอาจเกิดขึ้นทุก จุดบนด้านข้าง อย่างไรก็ตาม ความน่าจะเป็นของวาบฟ้าผ่าลงด้านข้างมีน้อย ไม่ต้องนำมาคิดสำหรับสิ่งปลูกสร้าง ที่มีความสูงต่ำกว่า ๖๐ เมตร

กรณีสิ่งปลูกสร้างที่สูงกว่า ส่วนใหญ่ของวาบฟ้าผ่าทั้งหมดจะผ่าส่วนบนสุด ขอบที่ยื่นออกไปในแนวระดับ และ มุมของสิ่งปลูกสร้าง มีเพียงร้อยละ ๒-๓ ของวาบฟ้าผ่าทั้งหมดจะผ่าที่ด้านข้างของสิ่งปลูกสร้าง

๒.๔.๓ การจัดวางตำแหน่งระบบตัวนำล่อฟ้าเมื่อใช้วิธีตาข่าย

กรณีที่ต้องการป้องกันพื้นผิวราบ แบบตาข่ายถือว่าป้องกันพื้นผิวได้ทั้งหมด ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ ต่อไปนี้ทำได้ทั้งหมด

(๑) ตัวนำล่อฟ้ามีการวางในตำแหน่ง

- แนวขอบหลังคา
- ที่ยื่นออกมาของหลังคา
- แนวเส้นสันหลังคา กรณีความชันของหลังคามากกว่า ๑/๑๐

(๒) มิติของตาข่ายของโครงข่ายตัวนำล่อฟ้าไม่ใหญ่กว่าค่าที่กำหนดในรูปภาพที่ ๑

(๓) โครงข่ายของระบบตัวนำล่อฟ้าติดตั้งในลักษณะที่กระแสฟ้าผ่ามีเส้นทางโลหะที่เห็นได้ชัดเจนอย่างน้อย ๒ เส้นทางไหลลงสู่รากสายดินเสมอ

(๔) ไม่มีสิ่งติดตั้งโลหะยื่นออกไปนอกปริมาตรป้องกันของระบบตัวนำล่อฟ้า

(๕) ตัวนำล่อฟ้าทั้งหลาย ให้เดินทางที่สั้นที่สุดและตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒.๕ ระบบตัวนำลงดิน

เพื่อลดโอกาสการเกิดความเสียหายเนื่องจากกระแสฟ้าผ่าที่ไหลในระบบป้องกันฟ้าผ่า ให้จัดตัวนำลง ดินจากจุดฟ้าผ่าจนถึงดินในลักษณะดังนี้

- (๑) มีเส้นทางกระแสหลายเส้นทางขนานกัน
- (๒) ทำให้ความยาวของเส้นทางกระแสสั้นที่สุด
- (๓) มีการประสานให้ตักยู่เท่ากับชั้นส่วนตัวนำของสิ่งปลูกสร้าง

๒.๕.๑ การจัดวางตำแหน่งตัวนำลงดินของระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกแยกอิสระ

(๑) ถ้าตัวนำล่อฟ้าประกอบด้วยแท่งตัวนำหลายแท่งบนเสาหลายต้นแยกกัน (หรือต้นเดียว) ที่ไม่ได้ทำจากโลหะหรือเหล็กเสริมแรงไม่ได้ต่อกัน ต้องมีตัวนำลงดินอย่างน้อย ๑ เส้นสำหรับเสาแต่ละต้น ในกรณีที่เสาหลายต้นนั้นทำด้วยโลหะหรือเหล็กเสริมแรงต่อกันไม่จำเป็นต้องเพิ่มตัวนำลงดินอีก

(๒) ถ้าตัวนำล่อฟ้าประกอบด้วยสายตัวนำซึ่งหลายเส้น (หรือเส้นเดียว) ต้องมีตัวนำลงดินอย่างน้อย ๑ เส้น ที่แต่ละโครงสร้างรองรับ

(๓) ถ้าตัวนำล่อฟ้าเป็นโครงข่ายของตัวนำ ต้องมีตัวนำลงดินอย่างน้อย ๑ เส้น ที่แต่ละปลายของโครงสร้างรองรับ

๒.๕.๒ การจัดวางตำแหน่งตัวนำลงดินของระบบป้องกันฟ้าผ่าไม่แยกอิสระ

ระบบป้องกันฟ้าผ่าไม่แยกอิสระแต่ละระบบต้องมีจำนวนตัวนำลงดินไม่น้อยกว่า ๒ เส้น และควรกระจายโดยรอบตามเส้นรอบรูปสิ่งปลูกสร้างที่จะป้องกัน โดยขึ้นอยู่กับข้อจำกัดทางสถาปัตยกรรมและทางปฏิบัติอื่นๆ ตัวนำลงดินควรมีระยะห่างเท่าๆ กันตามเส้นรอบรูป โดยทั่วไปค่าระยะห่างระหว่างตัวนำลงดินแสดงไว้ในตารางที่ ๑ ตัวนำลงดินควรติดตั้งที่ทุกมุมเปิดโล่งของสิ่งปลูกสร้าง ถ้าเป็นไปได้

ตารางที่ ๑ ระยะห่างระหว่างตัวนำลงดิน และระยะห่างระหว่างตัวนำวางแหวนตามชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่า

ชั้นของระบบป้องกันฟ้าผ่า	ระยะห่าง (เมตร)
1	10
2	10
3	15
4	20

๒.๕.๓ การติดตั้ง

ตัวนำลงดินต้องติดตั้งให้มีความต่อเนื่องโดยตรงกับตัวนำล่อฟ้าให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ในทางปฏิบัติ ตัวนำลงดินต้องติดตั้งให้เป็นเส้นตรงในแนวตั้งเพื่อให้เป็นเส้นทางลงดินที่สั้นที่สุดและลงดินที่ตรงที่สุด ต้องหลีกเลี่ยงการติดตั้งที่ทำให้เกิดเป็นวงรอบ ตัวนำลงดินต้องไม่ติดตั้งในรางน้ำฝนหรือท่อน้ำฝน ถึงแม้ว่าตัวนำลงดินจะหุ้มด้วยวัสดุฉนวนตัวนำลงดินของระบบป้องกันฟ้าผ่าไม่แยกอิสระจากสิ่งปลูกสร้างที่จะป้องกันอาจติดตั้งตาม ข้อกำหนดต่อไปนี้

- ถ้าผนังทำด้วยวัสดุไม่ติดไฟ ตัวนำลงดินอาจติดตั้งบนพื้นผิวหรือภายในผนัง

- ถ้าผนังทำด้วยวัสดุที่พร้อมติดไฟ ตัวนำลงดินอาจติดตั้งบนพื้นผิวของผนังถ้าอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น บนตัวนำลงดินเนื่องจากการไหลของกระแสฟ้าผ่าไม่เป็นอันตรายต่อวัสดุของผนัง

- ถ้าผนังทำด้วยวัสดุที่พร้อมติดไฟและอุณหภูมิเพิ่มขึ้นของตัวนำลงดินเป็นอันตราย ต้องติดตั้งตัวนำลงดินให้ห่างจากผนังมากกว่า ๐.๑ เมตร ตัวยึดตัวนำอาจสัมผัสกับผนังได้

ในกรณีที่ไม่สามารถรักษาระยะห่างระหว่างตัวนำลงดินกับวัสดุที่ติดไฟได้ ต้องใช้ตัวนำลงดินที่มีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางมิลลิเมตร

๒.๖ องค์ประกอบของระบบป้องกันฟ้าผ่า

องค์ประกอบทุกชิ้นของระบบป้องกันฟ้าผ่าต้องทนต่อผลของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าเนื่องจากกระแสฟ้าผ่าและความเครียดที่คาดการณ์ว่าอาจเกิดขึ้นโดยไม่เสียหาย

องค์ประกอบของระบบป้องกันฟ้าผ่าต้องทำจากวัสดุในตารางที่ ๒.๓ หรือวัสดุอื่นๆ ที่มีคุณลักษณะเชิงสมรรถนะเทียบเท่าในทางกล ทางไฟฟ้า และทางเคมี (การกัดกร่อน)

ตารางที่ ๒ วัสดุที่ใช้ทำระบบป้องกันฟ้าผ่า และสภาพการใช้งาน

วัสดุ	สภาพการใช้งาน			การกัดกร่อน		
	ในอากาศที่โล่ง	ในดิน	ในคอนกรีต	ความต้านทาน	เพิ่มขึ้นโดย	อาจถูกทำลายจากการคาบเกี่ยวทางไฟฟ้า
ทองแดง	- ตัน - ดีเกลือ	- ตัน - ดีเกลือ - ที่เคลือบผิว	- ตัน - ดีเกลือ - ที่เคลือบผิว	ดีในหลายสภาพแวดล้อม	- สารประกอบกำมะถัน - อินทรีย์สาร	-
เหล็กอาบสังกะสีแบบจุ่มร้อน	- ตัน - ดีเกลือ	- ตัน	- ตัน - ดีเกลือ	ยอมรับได้ในอากาศ ในคอนกรีต และในดินอ่อน	ที่มีคลอไรด์สูง	ทองแดง
เหล็กกล้าไร้สนิม	- ตัน - ดีเกลือ	- ตัน - ดีเกลือ	- ตัน - ดีเกลือ	ดีในหลายสภาพแวดล้อม	ที่มีคลอไรด์สูง	-
อะลูมิเนียม	- ตัน - ดีเกลือ	ไม่เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ดีในบรรยากาศที่มีกำมะถันและคลอไรด์ความเข้มข้นต่ำ	สารละลายต่างๆ	ทองแดง
ตะกั่ว	- ตัน - ที่เคลือบผิว	- ตัน - ที่เคลือบผิว	ไม่เหมาะสม	ดีในบรรยากาศที่มีซัลเฟตความเข้มข้นสูง	ดินที่มีสภาพเป็นกรด	-ทองแดง -เหล็กกล้าไร้สนิม
หมายเหตุ ๑. ตารางนี้ให้คำแนะนำทั่วไปเท่านั้น ในสภาวะพิเศษต้องมีการป้องกันการกัดกร่อนเพิ่มเติม ๒. ตัวนำดีเกลือจะทนการกัดกร่อนได้น้อยกว่าตัวนำตัน ตัวนำดีเกลือจะกัดกร่อนได้ง่ายในตำแหน่งที่เข้าหรือออกระหว่างดินกับคอนกรีต นี้คือเหตุผลที่ไม่แนะนำให้ใช้เหล็กอาบสังกะสีดีเกลือในดิน ๓. เหล็กอาบสังกะสีอาจกัดกร่อนได้ในดินเหนียวหรือดินชั้น ๔. เหล็กอาบสังกะสีในคอนกรีตไม่ควรยื่นเข้าไปในดินเนื่องจากเหล็กจะกัดกร่อนได้ที่บริเวณโผล่พ้นคอนกรีต ๕. เหล็กอาบสังกะสีที่สัมผัสกับเหล็กเสริมแรงในคอนกรีต ในบางกรณีอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อคอนกรีตได้ ๖. การใช้ตะกั่วในดินมักจะถูกห้ามหรือจำกัดการใช้เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อม						

๒.๖.๑ การจับยึด

ตัวนำล่อฟ้าและตัวนำลงดินต้องมีการจับยึดอย่างมั่นคง เพื่อไม่ให้แรงกระทำที่เกิดจากไฟฟ้าพลวัตหรือแรงทางกลอื่นที่อาจเกิดขึ้น เช่น แรงจากการสั่น การเลื่อนของแผ่นหิมะ การขยายตัวทางความร้อน เป็นต้น ทำให้ตัวนำขาด หลุด หรือ หลวม

๒.๖.๒ การต่อ

จำนวนการต่อตลอดความยาวของตัวนำต้องมีน้อยที่สุด การต่อต้องทำให้แข็งแรงโดยใช้การแล่นประสาน การเชื่อม การขันด้วยแคลมป์ การบีบอัด การเชื่อมตะเข็บ การยึดด้วยสกรู หรือ การสลักเกลียว

๒.๖.๓ รูปแบบและพื้นที่หน้าตัด

รูปแบบและพื้นที่หน้าตัดขั้นต่ำของตัวนำล่อฟ้า แห่งตัวนำลงดิน แสดงในตาราง ๓

ตารางที่ ๓ วัสดุ รูปแบบและพื้นที่หน้าตัดขั้นต่ำของตัวนำล่อฟ้า แห่งตัวนำล่อฟ้า และตัวนำลงดิน

วัสดุ	รูปแบบ	พื้นที่หน้าตัด ขั้นต่ำ (ตาราง มิลลิเมตร)	หมายเหตุ
ทองแดง	เทปตัน แท่งกลมตัน ^{๗)} ตีเกลียว แท่งกลมตัน ^{๗), ๘)}	๕๐ ^{๘)} ๕๐ ^{๘)} ๕๐ ^{๘)} ๒๐๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๒ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๖ มม.
ทองแดงเคลือบดีบุก ^{๑)}	เทปตัน แท่งกลมตัน ^{๗)} ตีเกลียว	๕๐ ^{๘)} ๕๐ ^{๘)} ๕๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๒ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม.
อะลูมิเนียม	เทปตัน แท่งกลมตัน ตีเกลียว	๗๐ ๕๐ ^{๘)} ๕๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๓ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม.
อะลูมิเนียมเจือ	เทปตัน แท่งกลมตัน ตีเกลียว แท่งกลมตัน ^{๗)}	๕๐ ^{๘)} ๕๐ ๕๐ ^{๘)} ๒๐๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๒.๕ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๖ มม.
เหล็กอบสังกะสี แบบจุ่มร้อน ^{๒)}	เทปตัน แท่งกลมตัน ^{๙)} ตีเกลียว แท่งกลมตัน ^{๗), ๘), ๙)}	๕๐ ^{๘)} ๕๐ ๕๐ ^{๘)} ๒๐๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๒.๕ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๖ มม.
เหล็กกล้าไร้สนิม ^{๕)}	เทปตัน ^{๖)} แท่งกลมตัน ^{๖)} ตีเกลียว แท่งกลมตัน ^{๗), ๘)}	๕๐ ^{๘)} ๕๐ ๕๐ ^{๘)} ๒๐๐ ^{๘)}	ความหนาขั้นต่ำ ๒ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มม. เส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของลวดแต่ละเส้น ๑.๗ มม. เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๖ มม.

๑) เคลือบโดยวิธีจุ่มร้อนหรือเคลือบด้วยวิธีทางไฟฟ้าที่มีความหนาขั้นต่ำ ๑ μm

๒) ผิวที่เคลือบต้องมีความเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีรอยต่างจากน้ำยาประสาน ความหนาขั้นต่ำของการเคลือบ ๕๐ μm

๓) ใช้สำหรับแท่งตัวนำล่อฟ้าเท่านั้น กรณีการใช้ในที่มีความเครียดทางกล เช่น แรงกระทำเนื่องจากลมไม่วิกฤต อาจใช้แท่งตัวนำล่อฟ้าที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐ มม. ความยาวสูงสุดของแท่งตัวนำล่อฟ้าไม่เกิน ๑ เมตร โดยมีกรับยึดเสริมได้

๔) ใช้เป็นแท่งนำสู่ดินเท่านั้น

๕) โครเมียม \geq ร้อยละ ๑๖ นิกเกิล \geq ร้อยละ ๘ และคาร์บอน \leq ร้อยละ ๐.๐๗

๖) กรณีเหล็กกล้าไร้สนิมที่ฝังในคอนกรีต และ/หรือ สัมผัสโดยตรงกับวัสดุติดๆไฟ ควรเพิ่มขนาดขั้นต่ำเป็น ๗๘ Sq.mm (เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐ mm.) สำหรับแท่งกลมตัน และ ๗๕ Sq.mm (ความหนาขั้นต่ำ ๓ mm.) สำหรับเทปตัน

๗) การใช้ในที่ที่ไม่ต้องการความแข็งแรงทางกลมาก ขนาด ๕๐ ตารางมิลลิเมตร (เส้นผ่านศูนย์กลาง ๘ มิลลิเมตร) อาจลดเหลือ ๒๘ Sq.mm (เส้นผ่านศูนย์กลาง ๖ mm) ในกรณีนี้ควรพิจารณาตรระยะห่างระหว่างจุดจับยึดด้วย

๘) ถ้าพิจารณาผลทางความร้อนและทางกลเป็นเรื่องสำคัญ มิติเหล่านี้เพิ่มเป็น ๖๐ Sq.mm สำหรับเทปตัน และ ๗๘ Sq.mm สำหรับแท่งกลมตัน

๙) พื้นที่หน้าตัดขั้นต่ำเป็นตารางมิลลิเมตรที่หลีกเลี่ยงการหลอมเหลว คือ ๑๖(ทองแดง), ๒๕(อะลูมิเนียม), ๕๐(เหล็ก) และ ๕๐(เหล็กกล้าไร้สนิม) โดยคิดจากพลังงานจำเพาะ ๑๐,๐๐๐ กิโลจูลต่อโอห์ม

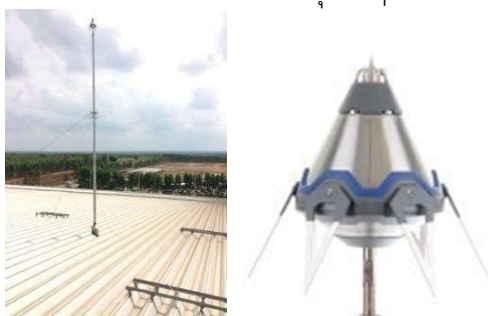
๑๐) ความหนา ความกว้าง และเส้นผ่านศูนย์กลางยอมให้คลาดเคลื่อน \pm ร้อยละ ๑๐

๒.๖.๔ ระบบรากสายดิน

มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายกระแสฟ้าผ่าลงดิน โดยไม่เกิดกระแสไฟฟ้าเกินจนเป็นอันตราย ระบบรากสายดินอาจมีลักษณะหลายแบบตามความเหมาะสม คือ แบบวงแหวน แบบแนวตั้ง แบบรัศมีและแบบรากฐาน (ใช้ฐานของอาคารเป็นหลักดิน) รากสายดินแบบแผ่น หรือแบบตะแกรงเป็นทางเลือกหนึ่งของการวางระบบรากสายดิน ซึ่งหัวข้อสำคัญของระบบรากสายดิน คือ ต้องมีความต้านทานการต่อลงดินต่ำที่สุด และมีความยาวนานที่สุดของตัวนารากสายดินจะขึ้นอยู่กับระดับป้องกันที่มีความต้านทานจาเพาะของดินต่างๆกัน

๒.๖.๕ ตัวนำล่อฟ้า (Air Terminal)

ตัวนำล่อฟ้า (Air Terminal) ที่ใช้ในการพิจารณาออกแบบเป็นชนิด ESE รัศมีป้องกันของแท่ง ตัวนำ ESE. (Protection area, Rp) ซึ่งใช้ตัวนำล่อฟ้าที่เรียกว่าแท่ง ESE. โดยมีหลักการทำงาน คือ เมื่อมีลำประจุเริ่มจากก้อนเมฆลงมาทำให้สนามไฟฟ้ามีค่าสูงเพิ่มขึ้น แท่ง ESE.จะปล่อยประจุออกมา และสร้างลำประจุขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดฟ้าผ่าลงที่แท่ง ESE.แทนการผ่าลงที่จุดอื่นๆ

รูปภาพที่ ๘ ตัวอย่างแท่งตัวนำ ESE. (Protection area, Rp)

รัศมีป้องกันของแท่งตัวนำ ESE. (Protection area, Rp) จากข้อมูลบริษัทผู้ผลิตระบุว่ารัศมีป้องกันสามารถคำนวณได้ดังสมการนี้

$$R_p(h) = \sqrt{2rh - h^2 + \Delta(2r + \Delta)} \quad \text{for } h \geq 5 \text{ m}$$

รัศมีป้องกันของแท่งตัวนำ ESE.(Protection area, Rp) จากข้อมูลบริษัทผู้ผลิตระบุว่ารัศมีป้องกันสามารถคำนวณได้เมื่อ

- Rp (h) คือ รัศมีป้องกันที่ความสูงระยะ h (เมตร)
- H คือ ความสูงของแท่ง ESE.เหนือพื้นที่ป้องกัน (เมตร)
- R คือ Striking Distance (เมตร)
- โดย r = ๒๐ เมตร สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่าระดับที่ ๑
- r = ๓๐ เมตร สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่าระดับที่ ๒
- r = ๔๕ เมตร สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่าระดับที่ ๓
- r = ๖๐ เมตร สำหรับระบบป้องกันฟ้าผ่าระดับที่ ๔

$\Delta = \Delta T \times 10^6$ (วินาที) คือ ระยะที่แท่งล่อฟ้าแบบ ESE.เริ่มปล่อยประจุก่อน และเป็นระยะป้องกันที่ครอบคลุมพื้นที่มากกว่าพื้นที่ป้องกันด้วยวิธีแบบดั้งเดิม

๒.๗ ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายใน

ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายในนั้นไว้สำหรับป้องกันกระแสฟ้าผ่าที่ไหลผ่านเข้ามา ซึ่งโดยความจริงแล้ว จุดประสงค์ของการป้องกันฟ้าผ่าภายนอกอาคารนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายทางกลกับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจากฟ้าผ่า แต่ไม่สามารถป้องกันความเสียหายให้กับอุปกรณ์ที่อยู่ภายในอาคารเนื่องจากเสิร์จได้ และอุปกรณ์ป้องกันต่างๆ ในระบบเช่น เซอร์คิตเบรกเกอร์ รีเลย์ต่างๆ ไม่สามารถที่จะทำการป้องกันได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นการป้องกันการชำรุดของอุปกรณ์ดังกล่าวควรต้องมีระบบป้องกันฟ้าผ่าภายในอาคาร ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) อุปกรณ์ป้องกันแรงดันไฟฟ้าเกิน (Surge Protection Device : SPD)
- (๒) มีการต่อประสานศักย์ไฟฟ้าเท่า กับ การกำบัง (Shielding)
- (๓) มีการต่อลงดิน (Earthing)

จึงจะสามารถป้องกันไม่ให้อุปกรณ์ภายในอาคารชำรุดเนื่องจากแรงดันไฟฟ้าเกินได้

๒.๗.๑ อุปกรณ์ป้องกันแรงดันไฟฟ้าเกิน (Surge Protection Device: SPD)

อุปกรณ์ป้องกันเสิร์จในอาคารมีไว้เพื่อลดหรือขจัดกระแสไฟฟ้าหรือแรงดันไฟฟ้าเกินชั่วคราว ตามมาตรฐาน IEC และ IEEE มีการแบ่งประเภทของอุปกรณ์ป้องกันเสิร์จตามลักษณะการทดสอบ โดยจำลองคลื่นอิมพัลส์ในรูปกระแส และแรงดันแตกต่างกันออกไป ดังเช่น มาตรฐาน IEC ๖๑๓๑๒ - ๑ -๑๙๙๕ [๖] ได้กำหนดย่านการป้องกันแรงดันเกินไฟฟ้าจากฟ้าผ่า (Lightning Protection Zone : LPZ) ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร และในแต่ละย่านการป้องกันจะมีการต่อประสานแต่ละย่านการป้องกัน (ตามภาพที่ ๒.๑) เพื่อการลดทอนของสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic field) และทำให้ศักย์ไฟฟ้าในแต่ละย่านการป้องกันเท่ากันซึ่งการกำหนดย่านการป้องกันต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบ และการเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันเสิร์จให้เหมาะสมกับขนาดของเสิร์จที่ผ่านเข้ามา การแบ่งโซนดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

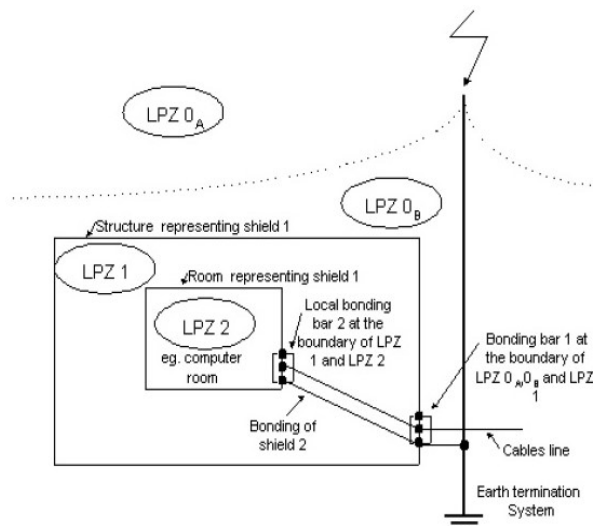
LPZ ๐A คือ โซนที่มีโอกาสที่จะถูกฟ้าผ่าโดยตรงดังนั้นจึงรับกระแสฟ้าผ่าและคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเต็มที่

LPZ ๐B คือ โซนที่ไม่มีโอกาสรับฟ้าผ่าโดยตรง แต่ยังได้รับผลของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าโดยยังไม่มี

การลดทอนจากผลของแม่เหล็กไฟฟ้าดังกล่าว

LPZ๑ คือ โซนที่มีการสวิตชิงของอุปกรณ์ภายใน หรือจากการรับกระแสเสิร์จของการเหนี่ยวนำจากฟ้าผ่าเข้ามาตามสายตัวนำไฟฟ้า และสายสัญญาณต่าง ๆ และจากสนามแม่เหล็กไฟฟ้าเนื่องจากกระแสฟ้าผ่าที่เข้ามาเหนี่ยวนำวงรอบที่อยู่ในอาคาร เช่น วงรอบระหว่างระบบไฟฟ้าและระบบสื่อสารซึ่งสามารถลดทอนสนามแม่เหล็กดังกล่าว ได้ด้วยวิธีการต่อประสาน (Bonding) และการกำบัง(Shielding) ภายในอาคาร

LPZ๒ คือ โซนที่มีการลดกระแสและสนามแม่เหล็กไฟฟ้ามากกว่าโซนดังกล่าวข้างต้น

รูปภาพที่ ๙ การแบ่งโซนการป้องกันแรงดันเกินจากฟ้าผ่า

โดยอุปกรณ์ป้องกันเล็รจ์จะแบ่งเป็น ๒ ประเภท ตามลักษณะการใช้งาน คือ อุปกรณ์ป้องกันเล็รจ์ทางด้าน Power และด้าน Communication และแบ่งตามย่านการติดตั้งใช้งานได้เป็น ๒ ชนิด คือ

(๑) Lightning Current Arrester คุณสมบัติมีความสามารถ Discharge กระแสฟ้าผ่าบางส่วนที่มีขนาดพลังงานมากโดยที่ตัวมันเองหรืออุปกรณ์ป้องกันเล็รจ์ตัวอื่น ๆ ไม่ได้รับความเสียหาย ตำแหน่งติดตั้งอยู่ระหว่างย่าน LPZ OB กับ LPZ ๑ จะถูกทดสอบด้วยกระแสอิมพัลส์ ๑๐ / ๓๕๐ μ s

(๒) Surge Arrester ๐๐๒๐ คุณสมบัติเพื่อจำกัดแรงดันไฟฟ้าเกิน เพื่อไม่ให้เกินค่าที่จะทำความเสียหายกับอุปกรณ์ในอาคารตำแหน่งติดตั้งจะอยู่หลังย่าน LPZ ๑ ลงมาจะถูกทดสอบด้วยกระแส อิมพัลส์ ๘ / ๒๐ μ s และแรงดันอิมพัลส์ ๑.๒ / ๕๐ μ s

๒.๗.๒ การต่อประสาน (Bonding)

การต่อประสานเพื่อลดความต่างศักย์ไฟฟ้าระหว่างชิ้นส่วนโลหะและระบบภายในบริเวณที่จะป้องกันจากฟ้าผ่า ในการประสานนั้น ส่วนที่เป็นโลหะจะประสาน (Bond) เข้ากับแท่งตัวนำต่อประสาน (Bonding Bar) ส่วนที่เป็นสายตัวนำไฟฟ้าหรือสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ จะประสานโดยอุปกรณ์ป้องกันเล็รจ์ของแต่ละโซนป้องกัน สำหรับแท่งตัวนำต่อประสานเหล่านี้จะต้องเชื่อมต่อกับระบบกราวสายดิน (Earth termination system) ภายในอาคาร และระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกอาคารด้วย

๒.๗.๓ การกำบัง (Shielding)

สนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เข้ามาภายในอาคารจากฟ้าผ่าสามารถลดทอนลงได้ด้วยการกำบังห้องหรืออาคาร ด้วยวิธีตาข่าย (Mesh) เป็นการเชื่อมต่อส่วนเหล็กโครงสร้างเข้าด้วยกันทั้งพื้น ผนัง เพดาน บางครั้งอาจเพิ่มเติมลวดตาข่ายบนหลังคาแล้วต่อเชื่อมเข้ากับระบบการต่อลงดิน ผลการลดทอนสนามแม่เหล็กไฟฟ้างดงกล่าวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดความถี่ของตาข่าย ถ้าตาข่ายมีความถี่มากการลดทอนสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจะลดเพิ่มขึ้นด้วย

(๑) การจัดเดินสายตัวนำและสายสัญญาณ การจัดการเดินสายที่เหมาะสมสามารถลดผลกระทบจากสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เข้ามาภายในอาคารได้ ซึ่งการเดินสายตัวนำไฟฟ้ากับสายสัญญาณสื่อสารของคอมพิวเตอร์ที่ลักษณะเป็น Loop

(๒) การต่อลงดิน การต่อลงดินของระบบไฟฟ้า ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอกอาคาร ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายในอาคาร อุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงส่วนที่เป็นโลหะที่อยู่ภายในอาคาร ระบบการลงต่อลงดินควรมีการเชื่อมต่อถึงกัน เพื่อให้ศักย์ไฟฟ้าในระบบเท่ากันตามหลักการ Equipotential bonding

๒.๘ มาตรการป้องกันอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตเนื่องจากแรงดันสัมผัสและแรงดันช่วงก้าว

๒.๘.๑ มาตรการป้องกันอันตรายเนื่องจากแรงดันสัมผัส

ในบางสถานการณ์ บริเวณใกล้เคียงรอบตัวนำลงดินของระบบป้องกันฟ้าผ่า ภายนอกสิ่งปลูกสร้างอาจมีอันตรายต่อชีวิต ถึงแม้ว่าระบบป้องกันฟ้าผ่าจะมีการออกแบบและก่อสร้างตามข้อกำหนดอันตรายนี้ลดลงถึงระดับที่ทนได้ ถ้าสภาวะได้เป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ความน่าจะเป็นน้อยมากที่บุคคลจะเข้าไปใกล้บริเวณด้านนอกสิ่งปลูกสร้างและใกล้กับ ตัวนำลงดิน หรือระยะเวลาที่อยู่ในบริเวณดังกล่าว มีค่าน้อยมาก

(๒) ระบบตัวนำลงดินโดยธรรมชาติ ประกอบด้วย สิ่งปลูกสร้างที่ประกอบด้วยโครงโลหะจำนวนมาก หรือสิ่งปลูกสร้างที่ประกอบด้วยเสาหลายต้นที่มีเหล็กของสิ่งปลูกสร้างต่อถึงกัน ที่มั่นใจว่าต่อเนื่องถึงกันทางไฟฟ้า

(๓) ความต้านทานจำเพาะของชั้นผิวหน้าดินภายในระยะ ๓ เมตร จากตัวนำลงดิน มีค่าไม่น้อยกว่า ๕ กิโลโอห์มเมตร

ถ้าสภาวะไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นโดยสิ้นเชิง มาตรการต่อไปนี้อาจนำมาใช้เพื่อป้องกันการบาดเจ็บแก่สิ่งมีชีวิตเนื่องจากแรงดันสัมผัส

(๑) การหุ้มฉนวนตัวนำลงดินที่เปิดโล่ง โดยต้องมีความคงทนต่อแรงดันอิมพัลส์รูปคลื่น ๑.๒/๕๐ ไมโครวินาที ขนาด ๑๐๐ กิโลวัตต์ ตัวอย่างเช่น ฉนวนครอสลิงก์โพลีเอทิลีนหนาอย่างน้อย ๓ มิลลิเมตร

(๒) การปิดกั้นการเข้าถึง และ/หรือ การตัดป้ายเตือนเพื่อลดโอกาสในการสัมผัสตัวนำลงดินให้น้อยที่สุด

บทที่ ๓
สรุปสาระสำคัญ และขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๑ ชื่อผลงาน

งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ของโรงพยาบาล
หนองสูง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

๓.๒ ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ (๙ เดือน)

๓.๓ ลักษณะงานที่ได้ดำเนินการ

งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ของโรงพยาบาล
หนองสูง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร กระทรวงสาธารณสุข

๓.๓.๑ แนวคิดและมาตรฐานในการดำเนินการ

- แนวทางการออกแบบ จะต้องคำนึงถึงประเด็นหลักๆ
 - ให้ถูกต้องตามมาตรฐานและผู้ใช้อาคารมีความปลอดภัย
 - ให้ถูกต้องตามมาตรฐานสะดวกต่อการใช้งานและซ่อมบำรุง และประหยัดค่าใช้จ่าย
- ปฏิบัติตามกฎหมาย
 - พระราชบัญญัติ ควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ปฏิบัติตามมาตรฐาน
 - มาตรฐานระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรม

ราชูปถัมภ์ (วสท.)

- มาตรฐานระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน และโคมไฟป้ายทางออกฉุกเฉิน
- มาตรฐานการป้องกันฟ้าผ่า
- มาตรฐานการติดตั้ง ทางไฟฟ้าในสถานที่เฉพาะ : บริเวณสถานพยาบาล
- มาตรฐานการติดตั้ง ทางไฟฟ้าสำหรับประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๖
- มาตรฐานออกแบบและติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๑
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕
- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้าน
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘

- The International Electrotechnical Commission (IEC) หมายเลข

มาตรฐาน IEC ๖๒๓๐๕

- มาตรฐาน NFPA ๗๘๐ ซึ่งกำหนดโดย National Fire Protection

Association (NFPA)

ข้อจำกัดคือ มีเนื้อหาครอบคลุมการใช้ ซึ่งไม่ครอบคลุมข้อกำหนดการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า
แบบ ESE. (Early Streamer Emission Systems) หรือ Charge Dissipation System แต่สามารถใ้
งานได้

๓.๓.๒ ข้อมูลของโรงพยาบาลที่ได้ดำเนินการ

ที่อยู่ ๕๙ ถนนมุก-กุฉินารายณ์ ตำบล หนองสูง อำเภอ หนองสูง มุกดาหาร ๔๙๑๖๐

ข้อมูลรายละเอียดของผลงานที่นำเสนอ แบบงานงานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) แบบเลขที่ โรงพยาบาลหนองสูง ๐๑/๒๕๖๑

ผู้ออกแบบ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

มูลค่าโครงการ ๓๐๐,๐๐๐.- บาท

ลักษณะอาคาร อาคารสาธารณะ

ใช้สำหรับ รักษาพยาบาล และการป้องกันควบคุมโรค

รายละเอียดของงาน

A. งานติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า อาคารผู้ป่วยนอก จำนวน ๑ งาน

B. งานติดตั้งการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) อาคารผู้ป่วยนอก จำนวน ๑ งาน

๓.๔ สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๔.๑ หลักการและเหตุผล

ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับสถานบริการสุขภาพภาครัฐให้ผ่านมาตรฐานระบบบริการสุขภาพในเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ทั้งหมด ๕ จังหวัดได้แก่ มุกดาหาร มุกดาหาร อำนาจเจริญ ยโสธร และอุบลราชธานี ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ จึงมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการสำรวจและออกแบบ งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ของโรงพยาบาลหนองสูง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร เนื่องจากโรงพยาบาลหนองสูง เกิดสภาวะมีฟ้าผ่า และมีแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) เข้ารบกวนและทำให้อุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์การแพทย์ ชำรุดเสียหาย จากสาเหตุดังต่อไปนี้

(๑) โรงพยาบาลหนองสูง ไม่มีระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ครอบคลุม ในส่วนของอาคารรักษาพยาบาล

(๒) การป้องกันบริเวณที่ประธานไฟฟ้า อาทิเช่น ตู้บริเวณที่ประธาน (MDB) สายระบบจำหน่ายไฟฟ้า ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) และไม่สามารถรองรับภัยพิบัติจากฟ้าผ่า และแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ในปัจจุบันของโรงพยาบาลได้

(๓) เมื่อตรวจสอบระบบป้องกันต่าง ๆ พบว่า ไม่สามารถทนต่อกระแสฟ้าผ่า หรือแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ได้ จึงเป็นเหตุให้อุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์การแพทย์ ชำรุดเสียหาย การตรวจสอบ และการออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าของโรงพยาบาลหนองสูงครั้งนี้ ผู้จัดทำได้กำหนดขึ้นจากการสำรวจตรวจสอบระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาล และการสำรวจสถานที่ทั้งหมดภายในโรงพยาบาลหนองสูง เพื่อในการออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่า การประมาณราคา การกำหนดขอบเขตของงาน โดยใช้การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและแนวคิดต่างๆรวมถึงมาตรฐานต่างๆของงานติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๓.๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

(๑) ดำเนินการสำรวจ ขอบเขต และระดับการป้องกันระบบป้องกันฟ้าผ่าที่เหมาะสม และเพียงพอที่จะป้องกันอันตรายทางกายภาพ จากกระแสฟ้าผ่าให้กับโรงพยาบาลหนองสูง

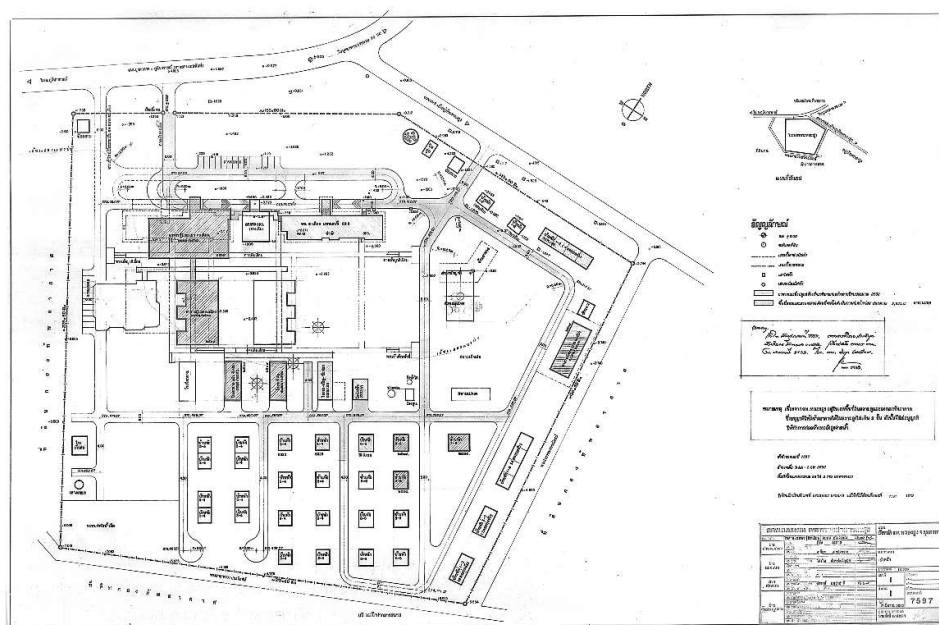
(๒) ดำเนินการเขียนแบบวิศวกรรมไฟฟ้า จัดทำแบบบูรณาการ การประมาณการงบประมาณในการปรับปรุงแก้ไขทางไฟฟ้า จัดทำรายการคำนวณ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และความปลอดภัยตามมาตรฐานวิศวกรรมไฟฟ้า

(๓) จัดส่งรายการแบบวิศวกรรมไฟฟ้า จัดทำแบบรูปรายการ การประมาณ การงบประมาณในการปรับปรุงแก้ไขทางไฟฟ้า จัดทำรายการคำนวณ ให้กับโรงพยาบาลหนองสูง เพื่อดำเนินการทางระเบียบพัสดุต่อไป

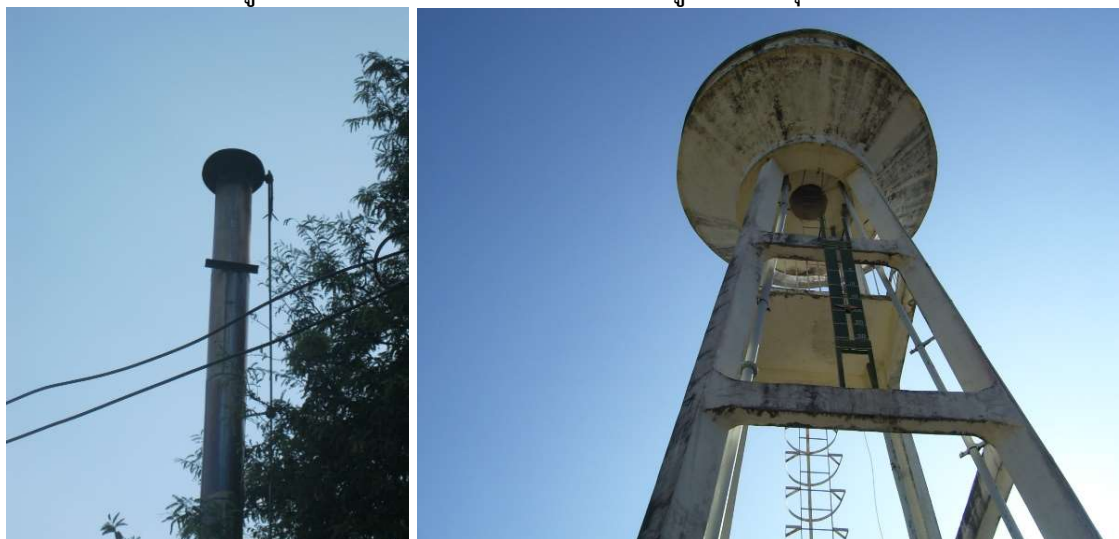
(๔) โรงพยาบาลหนองสูง ได้ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) และมอบหมายให้ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ร่วมตรวจรับงานจ้าง ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานและแบบรูปรายการ สามารถใช้งานได้ดี และปลอดภัย

๓.๔.๓ การดำเนินการสำรวจและออกแบบ

(ก) สำรวจพื้นที่หน้างานเพื่อรวบรวมข้อมูล จากการสำรวจและได้รับข้อมูลเบื้องต้น จากโรงพยาบาล สถานที่ตั้งอาคารผู้ป่วยใน และอาคารผู้ป่วยนอก ๓๐ เตียง อยู่ในบริเวณที่มีการเกิดฟ้าผ่าบ่อยครั้ง

รูปภาพที่ ๑๐ แผนผังโรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

รูปภาพที่ ๑๑ ภาพตำแหน่ง AIR TRERMINAL ระบบป้องกันฟ้าผ่า ของโรงพยาบาลหนองสูง

รูปภาพที่ ๑๒ ภาพผลกระทบจากกรณีฟ้าผ่าบริเวณอาคารผู้ป่วยใน รพ. หนองสูง

รูปภาพที่ ๑๓ ภาพเสาสายส่งสายอากาศและระบบสายตัวนำลงดิน วิทยุรับส่งของ รพ. หนองสูง

จากการตรวจสอบระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาล ซึ่งระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาลหนองสูงมีดังนี้

- หอถ้ำสูงเก็บน้ำประปา และปล่องระบายควันเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

จากการตรวจสอบและได้วัดค่าความต้านทานดินของระบบป้องกันฟ้าผ่า โดยใช้เครื่องตรวจสอบความต้านทานระบบสายดิน (FLUKE ๑๖๓๐ EARTH GROUND CLAMP) ได้ผลการตรวจวัดดังนี้

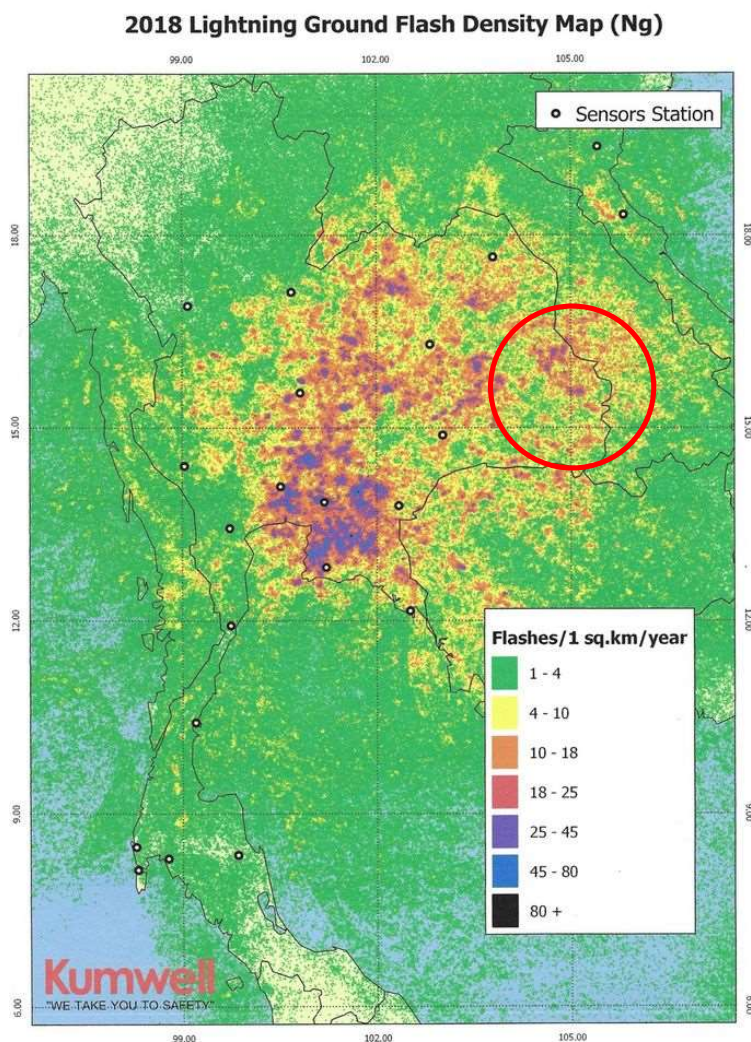
สถานที่ตรวจสอบ ค่าความต้านทานที่วัดได้ (โอห์ม)

- หอถ้ำสูงเก็บน้ำประปา > ๗๐๔.๒ โอห์ม

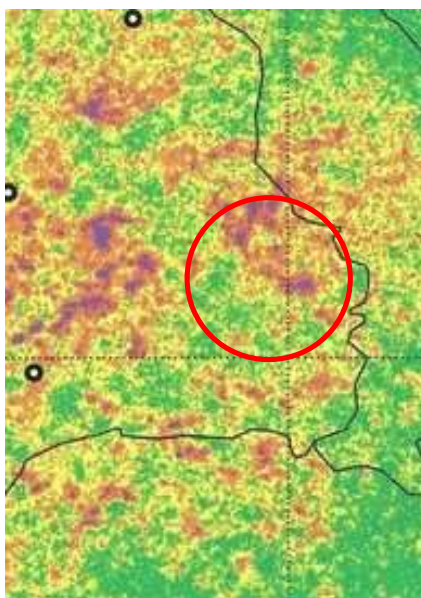
- ปล่องระบายควันเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ไม่สามารถวัดค่าได้

จากผลการตรวจวัดค่าความต้านทานดิน ของระบบป้องกันฟ้าผ่าข้างต้น จะเห็นได้ว่าค่าความต้านทานดินของระบบป้องกันฟ้าผ่าของหอถ้ำสูงเก็บน้ำประปามีค่า ความต้านทานดินที่มีค่าสูง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้การป้องกันกระแสฟ้าผ่า และแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ขนาดใหญ่ไม่สามารถ ถ่ายเทได้ดีในระยะเวลาอันสั้น จึงเป็นสาเหตุให้เกิดกระแสไฟฟ้าย้อนกลับ มาสร้างความเสียหายต่อระบบไฟฟ้าของโรงพยาบาลได้ตั้งนั้น ทางโรงพยาบาลต้องปรับปรุงระบบสายดินของระบบป้องกันฟ้าผ่า โดยที่คุณสมบัติของระบบสายดินที่ดีคือสามารถถ่ายเทกระแสไฟฟ้าขนาดใหญ่ ได้ดีในระยะเวลาอันสั้น และเพื่อเป็นตัวกระจายพลังงานไฟฟ้าส่วนเกินให้ลงดิน ไม่มีโอกาสย้อนกลับมาสร้างความเสียหายต่อระบบไฟฟ้า โดยค่าความต้านทานดินวัดแล้วจะต้องอ่านค่าได้ไม่เกิน ๕ โอห์ม

และเมื่อพิจารณาในส่วนของอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ปรากฏว่า ความชุกของลัมฟ้าผ่า ๑๘-๔๕ ครั้ง /๑ ตารางกิโลเมตร /ปี ซึ่งมีความชุกสูงมาก และมีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติจากกระแสฟ้าผ่า และแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)

รูปภาพที่ ๑๔ ภาพแผนที่ความหนาแน่นฟ้าผ่าประเทศไทยในปี ๒๕๖๑
(Thailand Lightning Density Map ๒๐๑๘)

รูปภาพที่ ๑๕ ความหนาแน่นฟ้าผ่าบริเวณจังหวัดมุกดาหาร

๓.๔.๔ การเลือกระดับการป้องกันของระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

การพิจารณาเลือกระดับการป้องกันขึ้นอยู่กับผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงว่า มีความจำเป็นและคุ้มค่าต้นทุน (cost effective) ระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก มีระดับการป้องกัน ๔ ระดับตามมาตรฐาน IEC๖๒๓๐๕ คือ

- (ก) ระดับการป้องกันที่ ๑ ดักจับกระแสฟ้าผ่า ๓-๒๐๐ kA. และนำกระแสฟ้าผ่าลงดินโดยปลอดภัย ประสิทธิภาพในการป้องกัน ๙๙ %
- (ข) ระดับการป้องกันที่ ๒ ดักจับกระแสฟ้าผ่า ๕-๑๕๐ kA. และนำกระแสฟ้าผ่าลงดินโดยปลอดภัย ประสิทธิภาพในการป้องกัน ๙๗ %
- (ค) ระดับการป้องกันที่ ๓ ดักจับกระแสฟ้าผ่า ๑๐-๑๐๐ kA. และนำกระแสฟ้าผ่าลงดินโดยปลอดภัย ประสิทธิภาพในการป้องกัน ๙๑ %
- (ง) ระดับการป้องกันที่ ๔ ดักจับกระแสฟ้าผ่า ๑๖-๑๐๐ kA. และนำกระแสฟ้าผ่าลงดินโดยปลอดภัย ประสิทธิภาพในการป้องกัน ๘๔ %

หมายเหตุ : ถ้าไม่มีข้อกำหนดของระดับการป้องกัน ให้เลือกใช้ระดับการป้องกันที่ ๓ ขึ้นไปเป็นอย่างต่ำ

๓.๔.๕ หลักการและทฤษฎีการออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

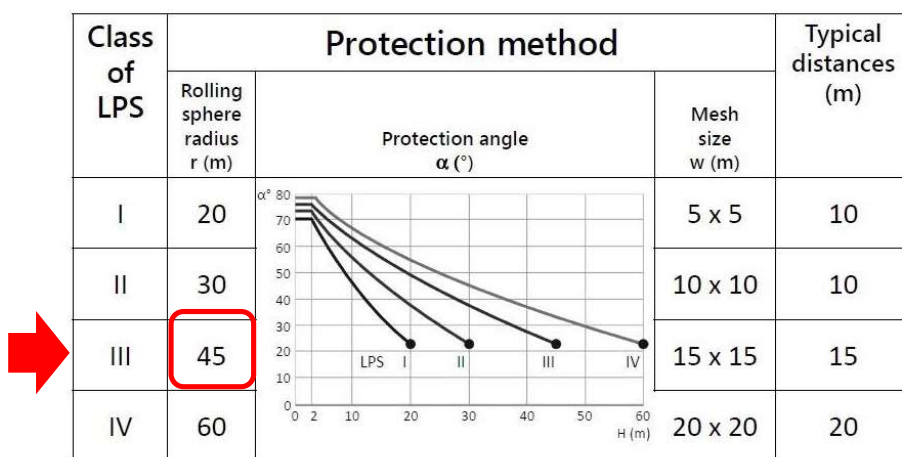
หลักการและทฤษฎีในการออกแบบสามารถกระทำได้ ๓ วิธี คือ

- (ก) วิธีมุมป้องกัน
- (ข) วิธีทรงกลมกลิ้ง
- (ค) วิธีตาข่าย

ในผลงานที่นำเสนอจะเลือกระดับการป้องกันที่ ๑ และใช้วิธี (ก) วิธีมุมป้องกัน

สรุปการจัดวางตำแหน่งตัวนำล่อฟ้าตามระดับการป้องกัน

การป้องกันฟ้าผ่าแบ่งเป็น 4 ระดับคือ 1 , 2 ,3 และ 4

Ref.: IEC 62305-3:2010, 5.2.2 + Table 2 + Figure 1, 5.3.3 + Table 4

รูปภาพที่ ๑๖ กราฟการเลือกระดับการออกแบบระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก

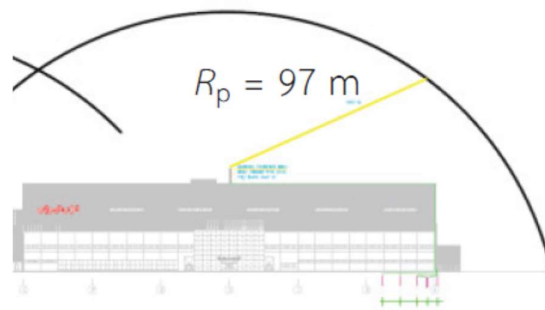
กำหนดเสาสูง (h) ๕ เมตร กำหนดให้เป็นระบบป้องกันระดับที่ ๓ ซึ่งมีค่า r เท่ากับ ๔๕ เมตร และค่าความแตกต่างของเวลาที่แท่ง แฟรงกลิน และแท่ง ESE. เริ่มปล่อยประจุ (ΔT) ตามมาตรฐานผู้ผลิต เท่ากับ ๖๐ μs ดังนั้นค่า Δ เท่ากับ ๖๐ วินาที จะคำนวณรัศมีการป้องกันได้ ดังนี้

จากสูตร

$$R_p(h) = \sqrt{2rh - h^2 + \Delta(2r + \Delta)} \quad \text{for } h \geq 5 \text{ m}$$

$$R_p = \sqrt{2(45)(5) - (5)^2 + 60(2(45) + 60)}$$

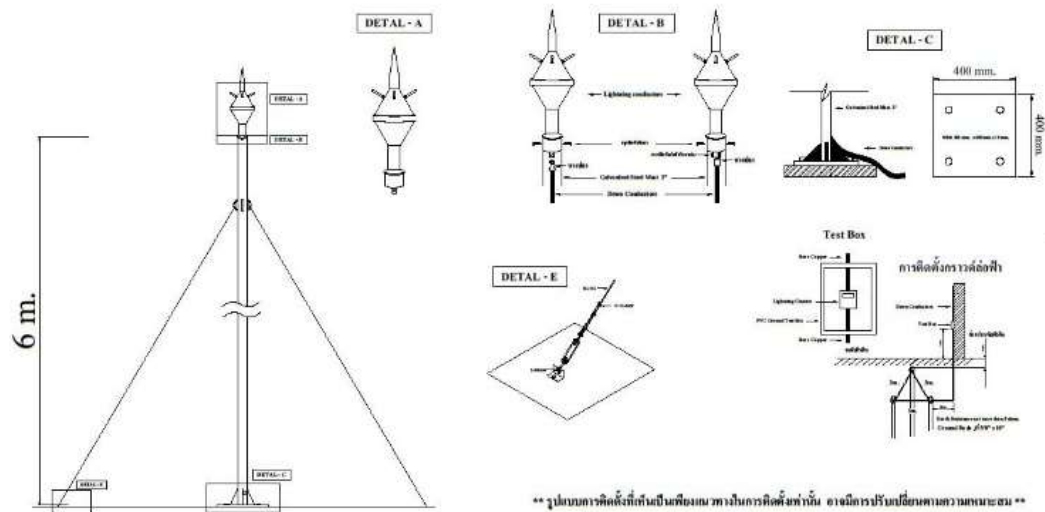
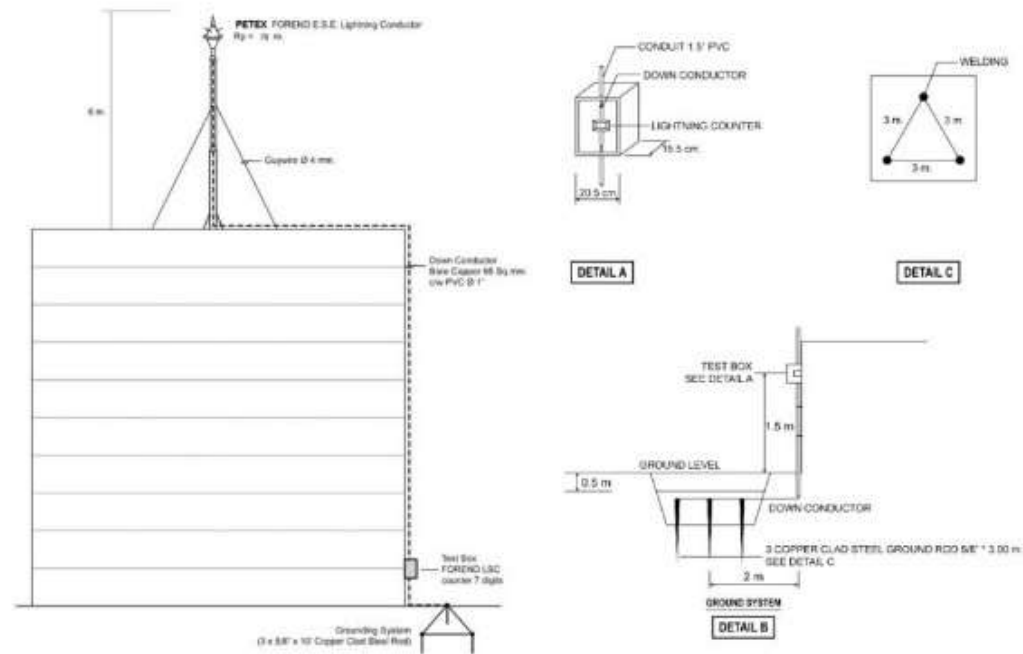
$$R_p = ๙๗ \text{ เมตร}$$

รูปภาพที่ ๑๗ ภาพรัศมีการป้องกันของระบบป้องกันฟ้าผ่าภายนอก ของ ESE.

จะพบว่ามุมป้องกันโดยแท่งตัวนำ ล่อฟ้า ค่อนข้างจะครอบคลุมพื้นที่สำคัญ ซึ่งเป็น พื้นที่ประกอบด้วยระบบสาธารณูปโภคที่สำคัญ เช่น ระบบกล้องวงจรปิด ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เป็นต้น สรุปข้อกำหนดในการออกแบบ

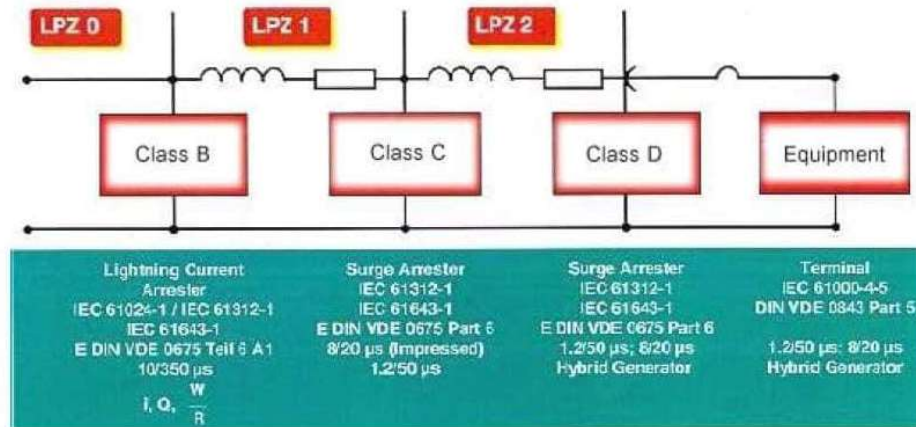
- หัวล่อฟ้า Early Streamer Emission รุ่น Petex-S (Level I, R = ๔๕ m)
- สายตัวนำลงดินเลือกใช้สายทองแดงขนาด ๕๐ mm. ติดตั้งภายในท่อ PVC ขนาด ๑ ๑/๔ นิ้ว
- ติดตั้งสายตัวนำลงดินที่มุมอาคาร ๑ จุด
- จุดติดตั้งสายตัวนำลงดินมีจุดทดสอบค่าความต้านทานของดินทั้ง ๑ จุด

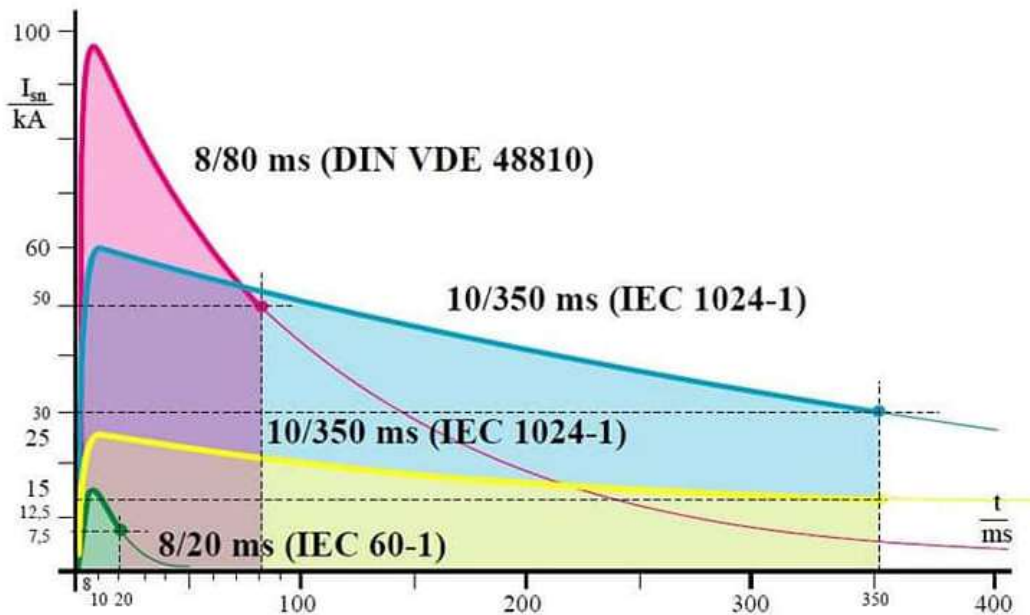
รูปภาพที่ ๑๘ แบบรูปรายการเบื้องต้นที่ออกแบบ

๓.๔.๖ งานออกแบบระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)

ทฤษฎีประกอบ Surge Protection Device หรือ SPD โดยสภาวะปกตินั้น SPD จะมีค่าความต้านทานที่สูงมาก แต่เมื่อเกิดไฟกระชากหรือแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) เข้ามา ซึ่งพฤติกรรมของไฟกระชากนั้นจะมีแรงดันที่สูงมาก ๆ ในช่วงระยะเวลาสั้น แล้ว SPD จะเปลี่ยนคุณสมบัติจากเดิมที่ค่าความต้านทานสูงมาก ๆ กลายเป็นค่าความต้านทานต่ำทันที ทำให้ไฟกระชากที่เข้ามาในระบบ ไหลลงกราวด์ไป เพื่อความปลอดภัยของระบบงานที่ต้องการป้องกัน ชุดอุปกรณ์ป้องกัน Surge หรือแรงดันไฟฟ้าเกินชั่วขณะ

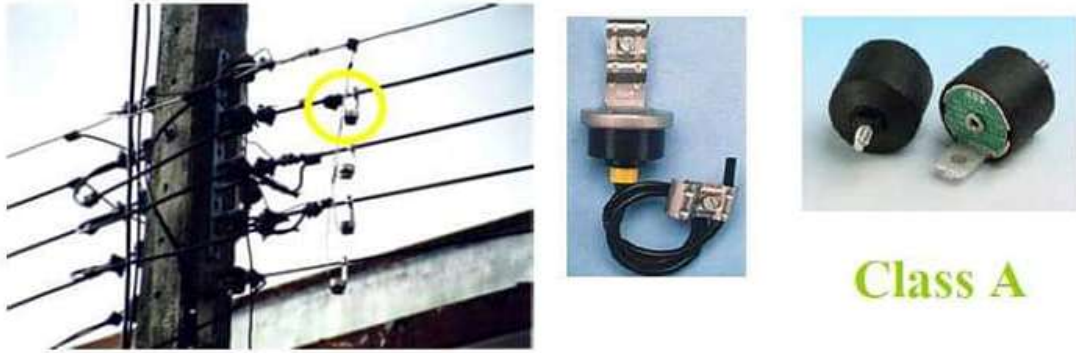

รูปภาพที่ ๑๙ การแบ่งระดับการป้องกัน ระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)

รูปภาพที่ ๒๐ กราฟจำลองรูปคลื่นอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่ความชันหน้าคลื่นต่างๆ

อุปกรณ์ป้องกัน Surge หรือแรงดันไฟฟ้าเกินชั่วขณะ (Surge Protection Device: SPD) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกำจัดค่าแรงดันเกินจากพลังงานสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นจากปรากฏการณ์ฟ้าผ่า ซึ่งมาตรฐาน IEC ได้ทำการจำลองรูปคลื่นอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่ความชันหน้าคลื่นต่างๆ เพื่อทดสอบขีดความสามารถในการป้องกันหรือกำจัดค่ากระแสและแรงดันเกินของอุปกรณ์ SPD และได้แบ่งประเภทของอุปกรณ์ SPD ออกเป็น ๔ แบบดังนี้

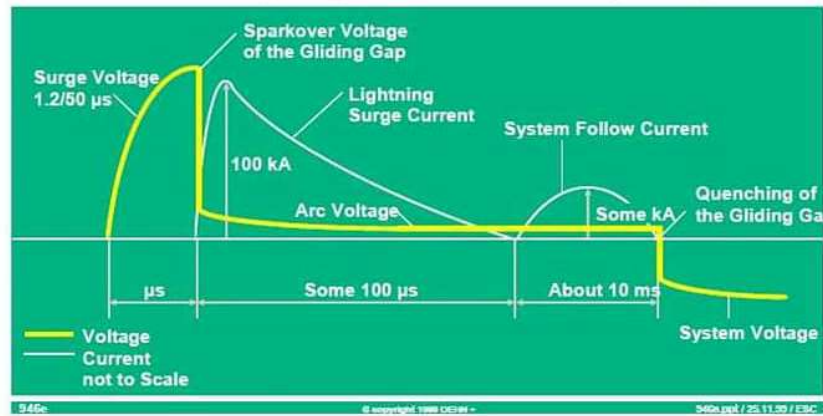
รูปภาพที่ ๒๑ Surge Protection Device: SPD แบบ Class A

(๑) แบบ Class A ติดตั้งอยู่บน Overhead Line ในระบบจำหน่ายแรงต่ำภายนอกอาคาร โครงสร้างภายในประกอบไปด้วย Spark Gap ต่ออนุกรมอยู่กับความต้านทานแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Non-Linear Disc) ชนิด Silicon Carbide ที่ออกแบบมาเพื่อกำจัดกระแสฟ้าผ่าขนาด ๕ kA ที่ความชันหน้าคลื่น ๘/๒๐ μ s

Class B

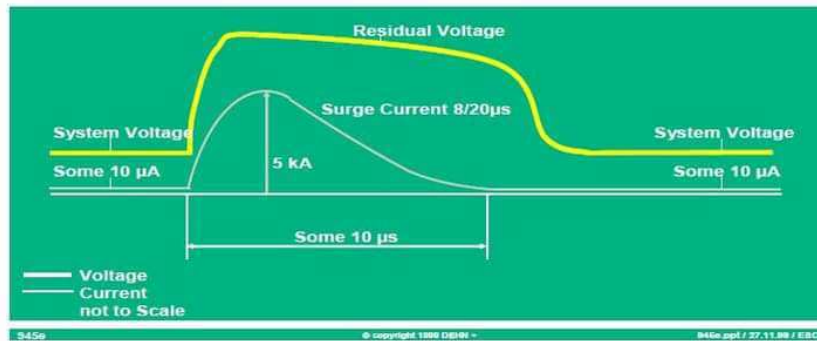
Behaviour of a Lightning Current Arrester on Spark Gap Basis

รูปภาพที่ ๒๒ Surge Protection Device: SPD แบบ Class B

(๒) แบบ Class B ทดสอบด้วยกระแสอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่ความชันหน้าคลื่น ๑๐/๓๕๐ μ s อุปกรณ์ SPD แบบ Class B จัดอยู่ในประเภท Lightning Current Arresters ที่ประกอบไปด้วย Air Spark Gap ซึ่งจะต้องสามารถรับกระแสฟ้าผ่าบางส่วน (Partial Lightning Current) และจะต้องลดแรงดันเกินที่เกิดจากฟ้าผ่าหรือ Surge หรือแรงดันไฟฟ้าเกินชั่วขณะให้เหลือในระดับที่อุปกรณ์ SPD ตัวถัดไปสามารถทนได้โดยไม่เกิดความเสียหาย และที่สำคัญต้องมีคุณสมบัติในการดับอาร์กที่เกิดจาก Main Follow Current ของระบบด้วย โดยปกติจะติดตั้งอยู่ในย่านรอยต่อระหว่าง LPZoB และ LPZo

Performance of an Overvoltage-Arrester at Metalloxid-Basis

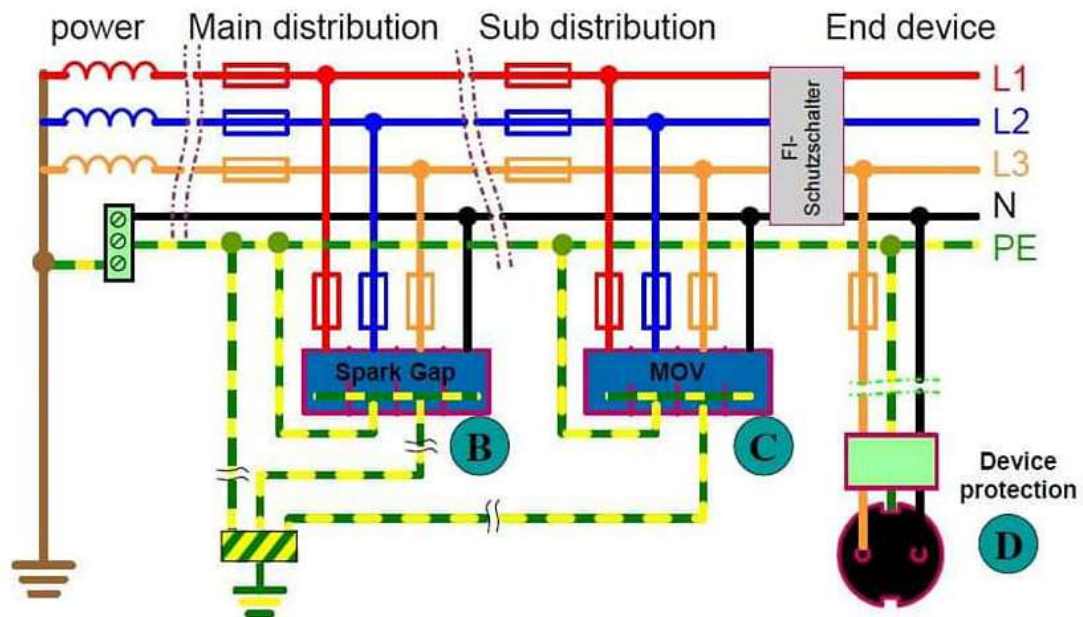
Class C

รูปภาพที่ ๒๓ Surge Protection Device: SPD แบบ Class C

(๓) แบบ Class C ทดสอบด้วยกระแสอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่มีความชันหน้าคลื่น ๘/๒๐ μ s และเป็นอุปกรณ์ SPD ชนิด Surge Arrester ที่มีส่วนประกอบของ Zinc Oxide Varistor ซึ่งจะทำหน้าที่จำกัดค่าแรงดันไม่ให้เกินค่าที่ Arrester หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตัวถัดไปทนได้ โดยจะติดตั้งอยู่ในระหว่างรอยต่อของย่าน LPZ๑ และ LPZ๒

Class D

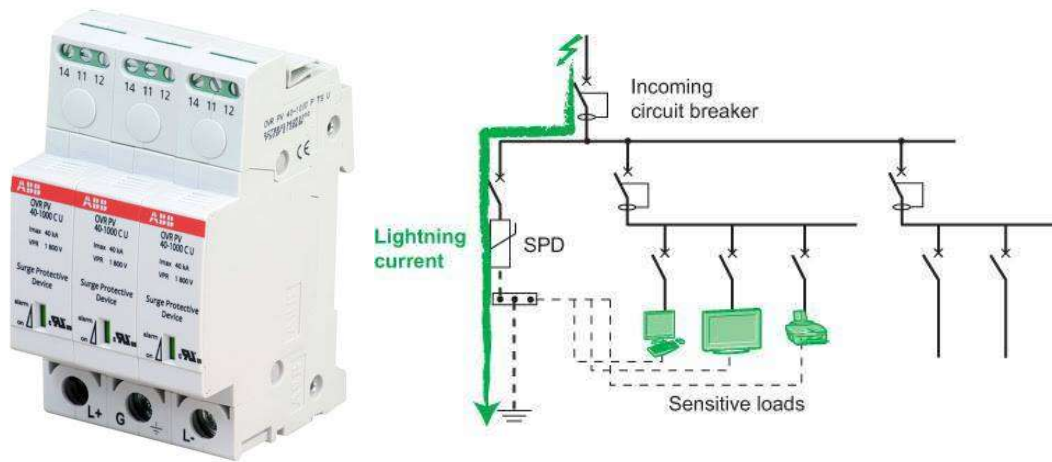

รูปภาพที่ ๒๔ Surge Protection Device: SPD แบบ Class D

(๔) แบบ Class D ทดสอบด้วยกระแสพัลส์ฟ้าผ่าที่มีความชันหน้าคลื่น $๘/๒๐ \mu s$ และแรงดันอิมพัลส์ฟ้าผ่าที่มีความชันหน้าคลื่น $๑.๒/๕๐ \mu s$ โดยอาจจะมีส่วนประกอบของ Zinc Oxide Varistor เพียงอย่างเดียว หรืออาจจะมี Spark Gap ร่วมด้วย โดยปกติ Class D จะติดตั้งใกล้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด และบางครั้งมีการเพิ่มอุปกรณ์ Filter เพื่อลดการรบกวนจาก High-Frequency Disturbance Voltage ด้วย

ส่วนประกอบของ SPD ที่ใช้งานกันจะมีแบบ MOV (Metal Oxide Varistor), Gas Discharge Tube (GDT) และ Silicon Avalanche Diode (SAD) เป็นต้น แต่ที่เอามาใช้ในระบบไฟฟ้าหลักๆ จะนิยมแบบ MOV เนื่องจากว่า สามารถตอบสนองต่อแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าที่สูงขึ้นในช่วงเวลาสั้นได้เร็ว (ประมาณ $๒๐ ns$)

ภายใต้สภาวะปกติ MOV จะมีความต้านทานสูง แต่เมื่อมีการรับแรงดันไฟฟ้าสูงเข้ามา ความต้านทานของ MOV จะลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างแนวที่มีความต้านทานต่ำสำหรับให้แรงดันไฟฟ้าสูงไหลไปสู่สายดิน เป็นแรงดันเหนี่ยวนำจากฟ้าผ่ารอบๆบริเวณที่ติดตั้งระบบไฟฟ้า $V(t) = L di/dt$ ลักษณะการป้องกันของ SPD จะเห็นได้ว่า Surge จากฟ้าผ่าไหลลงกราวด์ผ่าน SPD ส่วนโหลดอื่นๆ ไม่มีผลกระทบ เพราะว่า SPD ค่าความต้านทานต่ำสุดในวงจร ทำให้กระแสส่วนใหญ่ไหลไปทาง SPD ถ้าไม่มี SPD อุปกรณ์อื่นๆในระบบก็อาจจะพังได้

รูปภาพที่ ๒๕ Surge Protection Device หรือ SPD ที่เลือกใช้ในการออกแบบ

SPD normative definition

	Direct lightning stroke	Indirect lightning stroke	
IEC 61643-1	Class I test	Class II test	Class III test
IEC 61643-11/2007	Type 1 : T1	Type 2 : T2	Type 3 : T3
EN/IEC 61643-11	Type 1	Type 2	Type 3
Former VDE 0675v	B	C	D
Type of test wave	10/350	8/20	1.2/50 + 8/20

รูปภาพที่ ๒๖ คำจำกัดความ Surge Protection Device ตาม IEC ที่ใช้ในการออกแบบ

การเลือกใช้งาน SPD สามารถพิจารณาได้ดังนี้ วิธีเลือกใช้ แบ่งออกเป็น ๓ เลเวล แต่นิยมใช้ EN/IEC ๖๑๖๔๓-๑๑

(๑) แรงดันในระบบที่จะใช้งาน $๔๐๐ VAC$ เลือก SPD ที่มี Voltage Nominal มากกว่า $๔๐๐ VAC$ ๒.

(๒) Type หรือ Class สามารถเลือกได้ดังนี้

(๒.๑) ถ้าติดตั้งระบบไฟฟ้าหลัก แล้วอุปกรณ์หรือระบบอยู่ใกล้เสาหล่อฟ้ามาๆ ควรเลือก

Type I , Class I

(๒.๒) ถ้าไม่มีระบบล่อฟ้าบนอาคาร ก็เลือก **Type II , Class II**

(๒.๓) ถ้ามี Inverter อยู่ในอาคารที่มี โอคาสโดนฟ้าผ่าน้อยมากๆ ก็สามารเลือก Type III, Class III แต่ให้ใช้ได้เฉพาะด้าน AC ส่วนพิกัด Current Discharge (kA) ของ SPD แปรผันตามคลาส

ในการออกแบบระบบแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ผู้เสนอผลงาน สามารถระบุขอบเขตและกำหนดรายละเอียด ชุด SPD ตามตารางที่ ๔ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔ รายละเอียดชุด SPD ที่เลือกใช้ในการออกแบบ

No_	Device Nominal	Detail	Remarks
A.	SPD Type I , Class I	๔ pole TNS	ชนิดระบบการติดตั้ง
B.	Nominal voltage	๒๓๐V/๔๐๐V ๕๐ Hz	
C.	Lightning impulse current (๑๐/๓๕๐ μ s)	≥๑๖๐kA/Pole	
D.	Response time	≤ ๕๐ ns	
E.	Voltage protection level	≤ ๑.๕ kV	
F.	Remote indicator Or Operation indicator		สามารถแสดง สถานะภาพทำงานของอุปกรณ์ได้
	Remote alarm contact	๑NO + ๑NC	กรณีการส่งสัญญาณระยะไกล
G.	Backup fuse	≥๓๑๕ AgL/gG	

๓.๔.๗ งานตรวจสอบการติดตั้ง ระบบป้องกันฟ้าผ่า และระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)

รูปภาพที่ ๒๗ ตรวจสอบการติดตั้งระบบกราดสายดิน ระบบป้องกันฟ้าผ่าและระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE)

๓.๕ จัดทำรายละเอียดพร้อมเขียนแบบระบบป้องกันฟ้าผ่า

เมื่อคำนวณหาความสูงของหลักล่อฟ้า และระยะห่างของหลักล่อฟ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจัดทำรายละเอียดพร้อมเขียนแบบระบบป้องกันฟ้าผ่า,งานติดตั้งการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) อาคารผู้ปวยนอก ดังนี้

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

โครงการ แบบงานติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า และ SPDs โรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร
ผู้ออกแบบ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 10
แบบเลขที่ โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651
กลุ่มมาตรฐานอาคารและสภาพแวดล้อม กลุ่มมาตรฐานวิศวกรรมการแพทย์

DRAWING SET

ISSUED OF PACKAGE

☐ A แบบสถาปัตยกรรม
ARCHITECTURE	☐ ME แบบวิศวกรรมเครื่องกลระบบปรับอากาศและระบายอากาศ
MECHANICAL	☒ แบบเพื่อการประสานงาน
CO-ORDINATION
☐ I แบบสถาปัตยกรรมภายใน
INTERIOR	☐ MEG แบบวิศวกรรมเครื่องกล ระบบก๊าซทางการแพทย์
MEDICAL GAS PIPELINE	☐ แบบขออนุญาตปลูกสร้าง
AUTHORITY SUBMITTAL
☐ L แบบภูมิสถาปัตยกรรม
LANDSCAPE	☐ SN แบบวิศวกรรมระบบสุขาภิบาล
SANITARY	☐ แบบประกวดราคา
BIDDING DOCUMENT
☐ C แบบวิศวกรรมโยธา
CIVIL	☐ F แบบวิศวกรรมระบบป้องกันอัคคีภัย
FIRE PROTECTION	☐ แบบคู่สัญญาก่อสร้าง
CONTRACT DOCUMENT
☐ S แบบวิศวกรรมโครงสร้าง
STRUCTURE	☒ EE แบบวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร
ELECTRICAL	

ISSUED DATE :
01 / 10 / 2561

รายการแบบ

- EE-01 ใบน้าปกแบบ Cover Plan และรายการแบบ
EE-02 สัญลักษณ์ประกอบแบบ
EE-03 ELECTRICAL ABBREVIATIONS
EE-04 รายการประกอบแบบ
EE-05 LIGHTNING PROTECTION POLE
EE-06 LIGHTNING SURGE PROTECTION SYSTEM

ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 10
จังหวัดมุกดาหาร
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

โครงการ :

แบบแผนผังระบบไฟฟ้า
โรงพยาบาลหนองสูง

เจ้าของโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถานที่ตั้งโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถาปนิก :

วิศวกร งานโครงสร้าง ๕ โยธา :

นายชัยพนธ์ จันทร์อภิวัฒน์ ทย. ๖75๐3

นายสุรพุดม ผิวเดือน ทย. ๖๖732

วิศวกร ระบบไฟฟ้า :

นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ภฟท. 1577๑

วิศวกร เครื่องกล :

นาย ศิษฏ์พัชรินทร์ พงศ์ ภก. 3๑5๐4

วิศวกร สิ่งแวดล้อม :

นางสาว สรिता สายสุข ภส. 4415

วิศวกร ระบบสุขาภิบาล :

เขียนแบบ :

นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ภฟท. 1577๑

แบบแสดง : โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651

ใบน้าปกแบบ
และรายการแบบ

วันที่ :

แผ่นที่ :

EE-01

รวมแผ่น :

6

THE OWNERSHIP OF THE COPYRIGHT IN THIS DRAWING
IS RETAINED BY HEALTH SERVICE SUPPORT, BANGKOK OFFICE 10 Ubon Ratchasit
WHOSE CONSENT MUST BE OBTAINED BEFORE ANY USE OR REPRODUCTION
OF THE DRAWING OR ANY PART THERE OF CAN BE MADE
IMPORTANT: DO NOT SCALE THIS DRAWING
ALL DIMENSIONS SHOULD BE CHECKED ON THE SITE

SYMBOL DIAGRAM

Symbols	Designation	Symbols	Designation	Symbols	Designation	Symbols	Designation
	Circuit Breaker (Fixed Type) (General Symbol)		Digital Meter		Fuse		Undervoltage Release Coil
	Circuit Breaker (Drawout Type) (General Symbol)		Ammeter		Operated By Electromagnetic Overcurrent Protection		Undervoltage Release Coil With Time Delay
	Circuit Breaker With Thermal Magnetic Operation		Amp Selector Switch		Operated By Thermal Overcurrent Protection		Shunt Trip Coil
	Motor-Protective Circuit Breaker with Switch Mechanism with Electromagnetic Release and Thermal Overcurrent Release		Voltmeter		Maximum Current Relay		Motor Mechanism
	Normally Open Contact (N/O)		Volt Selector Switch		Latching Device		CLOSING COIL
	Normally Close Contact (N/C)		AC-Watthour Meter		Mechanical Interlock		Automatic Synchronizing Relay
	Contactor		Watt Meter		Spring Return Operate Push-to-operate		Manual Synchronizing Relay
	Disconnect Switch		Frequency Meter		Rotary Operator		Undervoltage Relay
	Disconnect Switch With Automatic Operation		Power Factor Meter		Spring Locking Operate Push-to-Lock		Directional Power Relay
	Fused Isolator		Var Meter		Emergency Stop Operator		Undercurrent Or Underpower Relay
	Changeover Contact		Power Factor Controller		Time-delayed On Delay Normally Open		Phase Sequence Voltage Relay
ACB	Air Circuit Breaker		Earth Leakage Relay		Time-delayed Off Delay Normally Open		Thermal Relay
MCCB	Molded Case Circuit Breaker		Hour Counter Meter		Manual Operator With Key		Transformer Temperature Relay Alarm Condition
MCB	Miniature Circuit Breaker		Direct On Line Starter (DOL)		Control By Electric Motor		Transformer Temperature Relay Tripping Condition
	3-phase Power Network		Star-Delta Starter (Y-D)		Float Operated Device		Overcurrent And Instantaneous Trip Relay
	Protective Earth		Inverter		Pressure Operated Device		Overcurrent Ground Fault Relay
	Lightning Arrester Or Surge Arrester		Rectifier		Temperature Operated Device		Overvoltage Relay
	Capacitor		AC Motor		Pilot Light Or Illuminating Lamp		Ground Protection Relay
	Voltage Transformer (VT) Potential Transformer (PT)		AC Generator		Buzzer		Gas Or Buchholz Relay,alarm Condition
	Current Transformer (CT)		Electromagnetic Device Contactor		Siren		Gas Or Buchholz Relay, tripping Condition
			GEN SET Controller or ATS Controller		Photo Electric Detector		Over/Under Frequency Relay
			Pilot Lamp		Plug & Socket		Voltage Regulator
			Contactor with Thermal Overload Relay		Terminal		Asymmetry Relay
			Terminal Strip , with Labels		Terminal Strip , with Labels		Ground Fault Relay

ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 10
จังหวัดอุดรธานี
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

โครงการ :

แบบแผนผังระบบไฟฟ้า
โรงพยาบาลหนองสูง

เจ้าของโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถานที่ตั้งโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถาปนิก :

วิศวกร งานโครงสร้าง &โยธา :

นายชัยพนธ์ จันทร์อภิวัฒน์ อกย. 67593

นายสุรพุดม นิวเดือน อกย. 66732

วิศวกร ระบบไฟฟ้า :

นายทรงวุฒิ จอมสวัสดิ์ อกพท. 15779

วิศวกร เครื่องกล :

นาย ศิษฏ์พัชรินทร์ พลดี อกท. 39504

วิศวกร สิ่งแวดล้อม :

นางสาว สรिता สายสุข อกส. 4415

วิศวกร ระบบสุขาภิบาล :

เขียนแบบ :

นายทรงวุฒิ จอมสวัสดิ์ อกพท. 15779

แบบแสดง : โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651

SYMBOL DIAGRAM

วันที่ :

แผ่นที่ :

EE-02

รวมแผ่น :

6

THE OWNERSHIP OF THE COPYRIGHT IN THIS DRAWING IS RETAINED BY THE DESIGNER. SEARCH OFFICE IS NOT RESPONSIBLE FOR THE REPRODUCTION OF THIS DRAWING OR ANY PART THERE OF. DO NOT SCALE THIS DRAWING. ALL DIMENSIONS SHOULD BE CHECKED ON THE SITE.

ELECTRICAL ABBREVIATIONS

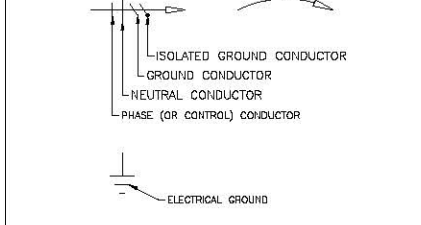
Table of electrical abbreviations (A-FM) including terms like AMPERE, AIR-CONDITIONING, ALUMINUM, and various electrical components.

Table of electrical abbreviations (MW-UL) including terms like MERCURY VAPOR, MEGAVOLT, and various electrical components.

Table of electrical abbreviations (UNFIN-UTL) including terms like UNFINISHED, UTILITY, and various electrical components.

Table of electrical abbreviations (W-XFER) including terms like WIRE, WATT, WEST, and various electrical components.

TYPICAL WIRING DESIGNATIONS

ROOM CIRCUIT DESIGNATIONS

TYPICAL DEVICE DESIGNATIONS

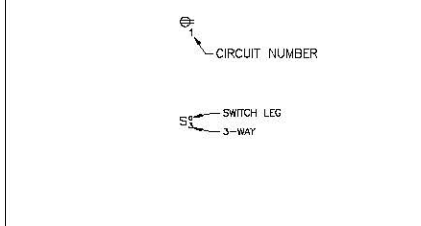

Table of electrical abbreviations (LIGHT FIXTURES) including terms like LIGHT, CEILING, LIGHT, WALL, and various lighting fixtures.

Table of electrical abbreviations (SWITCHES) including terms like SWITCH, SINGLE POLE, SWITCH, DOUBLE POLE, and various switch types.

Table of electrical abbreviations (PANELS) including terms like PANEL, FLUSH, PANEL, SURFACE, and various panel types.

Table of electrical abbreviations (RECEPTACLES AND OUTLETS) including terms like DUPLEX RECEPTACLE, DOUBLE DUPLEX, and various outlet types.

Table of electrical abbreviations (POWER EQUIPMENT) including terms like 1-PHASE MOTOR, 3-PHASE MOTOR, DISCONNECT, and various power equipment.

Table of electrical abbreviations (RACEWAYS) including terms like CONDUIT, IN WALL OR CEILING, CONDUIT, BELOW FLOOR, and various raceway types.

Table of electrical abbreviations (FIRE ALARM SYSTEMS) including terms like FIRE ALARM CONTROL PANEL, FIRE ALARM ANNUNCIATOR, and various fire alarm components.

Table of electrical abbreviations (SECURITY) including terms like DOOR CONTACT, PASSIVE INFRARED DETECTOR, and various security components.

Table of electrical abbreviations (TECHNOLOGY) including terms like TELEPHONE OUTLET, DATA OUTLET, WALL, and various technology components.

Table of electrical abbreviations (COMMUNICATIONS) including terms like INTERCOM CALL SWITCH, BELL, BUZZER, and various communication components.

Table of electrical abbreviations (MISCELLANEOUS) including terms like CLOCK (WALL), CLOCK (CEILING), PUSHBUTTON, and various miscellaneous components.

Project information section including the Ministry of Public Health logo, project name (โรงพยาบาลหนองสูง), project number (EE-03), sheet number (6), and a disclaimer about copyright and reproduction.

รายละเอียดงานจ้างปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า 1 งาน และระบบป้องกันไฟกระชาก (SURGE) 1 งาน และระบบป้องกันไฟกระชาก (SURGE) 1 งาน
โรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

วัตถุประสงค์ในการจ้าง

โรงพยาบาลหนองสูง มีความประสงค์จะจ้างปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า 1 งาน และระบบป้องกันไฟกระชาก (SURGE) 1 งาน ที่ อาคารผู้ป่วยนอก

1. ข้อมูลเบื้องต้น

- 1.1 เจ้าของอาคาร โรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร. ประเภทอาคารรักษาพยาบาล
- 1.2 สถานที่ตั้ง 59 ถนนมุก-ภูจินารายณ์ ตำบล หนองสูง อำเภอ หนองสูง มุกดาหาร 49160

2. รายละเอียดของกรว่าจ้าง

ผู้รับว่าจ้างจะต้องจัดหา และดำเนินการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า 1 งาน และระบบป้องกันไฟกระชาก (SURGE) 1 งาน ที่ อาคารผู้ป่วยนอก โดยทำการติดตั้งตามรายละเอียดที่ระบุ ซึ่งมีรายการต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ผู้รับว่าจ้างต้องทำการเขียนแบบ AS-Build Drawing การติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่า ส่งผู้ว่าจ้าง
- 2.2 จัดเตรียมสถานที่ ที่พื้นที่ในการติดตั้ง และติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าของใหม่ อาคารผู้ป่วยนอกตามแบบที่กำหนด
- 2.3 ติดตั้งสายตัวนำลงดินของใหม่ และติดตั้งหลักสายดิน ของใหม่ ขนาดตามที่ระบุในแบบ อาคารผู้ป่วยนอก
- 2.4 ติดตั้งชุดป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วคราว (SURGE) อาคารผู้ป่วยนอก จำนวน 1 ชุด

3. ข้อกำหนดวัสดุและอุปกรณ์การติดตั้ง

3.1 ระบบป้องกันฟ้าผ่า

3.1.1 ขอบเขตทั่วไป

ระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า ที่ติดตั้งใหม่เป็นชนิด Early Streamer Emission System มีรัศมีการป้องกันไม่น้อยกว่าที่ระบุในแบบ และระดับความป้องกันระดับ 2 (สำหรับอาคารรักษาและอาคารสำนักงาน) ระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าต้องสามารถรับประจุที่เกิดจากฟ้าผ่าแล้วนำสู่พื้นดินอย่างรวดเร็วและปลอดภัย ไม่มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนไหวและไม่ต้องใช้แหล่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าใดๆ ทั้งสิ้น โดยอุปกรณ์จะต้องผ่านการทดสอบในห้องทดสอบจากสถาบันที่มีชื่อเสียง ตามมาตรฐาน NFC 17-102 และแบ่ง Level Protection 4 ระดับ ตามมาตรฐาน IEC 62305-2

3.1.2 รายละเอียดวัสดุ

- (1) หัวล่อฟ้า (Air Terminal or Lightning Rod ESE) เป็นชนิดที่สามารถทำให้อากาศบริเวณโดยรอบเกิดการ Ionization โดยอาศัยพลังงานจากสนามไฟฟ้าในบรรยากาศ หัวล่อฟ้าประกอบด้วยส่วนสำคัญคือ
- (2) Pick-up Point or Air Rod เป็นแท่งโลหะปลายแหลมมน ทำด้วย Stainless Steel ปิดมิดชิด ทำหน้าที่รับประจุที่เกิดจากฟ้าผ่าแล้วถ่ายเทลงสู่พื้นดิน
- (3) Electric Ionization Unit Or Generation High Voltage Pulses บรรจุอยู่ใน Stainless Steel Housing ทำหน้าที่เก็บสะสมพลังงานในสภาวะปกติ และปล่อยพลังงานออกในขณะที่เกิดฟ้าผ่า
- (4) เสา (Mast) ทำด้วย Stainless Steel ความสูงของเสาไม่น้อยกว่า 5 เมตร หรือตามที่กำหนดในแบบ
- (5) สายตัวนำลงดิน (Down Conductor) เป็นชนิดตัวนำทองแดงเปลือยต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า 70 mm² หรือตัวนำฉนวน 2 ชั้น (Coaxial Cable) ชั้นที่เป็น Main Conductor ต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า 80 mm² ตัวนำชั้นนอกมีพื้นที่หน้าตัดรวมไม่น้อยกว่า 50 mm² หรือสายตัวนำลงดินจะต้องเป็นเส้นเดียวกันตลอดไม่มีรอยต่อใด ๆ

(6) ระบบหลักสายดิน (Grounding System) ใช้แท่งโลหะ Copper Clad Steel Rod หรือ Copper Bond Steel Rod ขนาด 5/8 นิ้ว X 10 ฟุต ไม่น้อยกว่า 3 แท่ง โดยเชื่อมต่อกันเป็นรูปปิด สามเหลี่ยม Delta ทุกแท่ง ปักลึกลงในดินตลอดความยาว 10 ฟุต ในกรณีความต้านทานในการทดสอบเกินกว่า 5 โอห์ม ต้องมีการปรับปรุงค่าความต้านทาน ให้ไม่เกินกว่า 5 โอห์ม

(7) อุปกรณ์นับฟ้าผ่า(Digital Lightning Counter or Lightning Event Counter) สำหรับตรวจสอบจำนวนครั้งที่เกิดฟ้าผ่า โดยจะมีตัวเลขบอกจำนวนครั้ง และไม่สามารถ Reset ได้ มีจำนวนหลักดิจิตอล ไม่น้อยกว่า 6 หลักดิจิตอล เป็นแบบกันน้ำ (Out Door Type) ต้องไม่ใช้แหล่งจ่ายไฟฟ้า ใดๆ ทั้งสิ้น สามารถนับกระแสฟ้าผ่าได้ไม่น้อยกว่า 300 A - 300,000 A โดยติดตั้งภายนอกอาคารด้านใกล้กับรากสายตัวนำลงดิน ภายในกล่องทดสอบกราวด์

(8) กล่องทดสอบกราวด์ (Grounding Test Box) เป็นวัสดุชนิด อลูมิเนียม หรือดีบุก ขนาดไม่น้อยกว่า 250x350x170 mm. พันสีภายนอกอย่างดี และหน่อการกักร่อน

3.1.3 การติดตั้ง

หัวล่อฟ้า, เสา, สายตัวนำลงดิน ต้องติดตั้งตามตำแหน่งที่กำหนด หรือ ระบุในแบบ ซึ่งเป็นตำแหน่งโดยประมาณ ตำแหน่งที่แน่นอนทางผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้กำหนดให้ก่อนการติดตั้ง

3.1.4 การตรวจสอบอุปกรณ์หัวล่อฟ้าจะต้องสามารถทำการตรวจสอบระบบการทำงานได้ โดยเครื่องมือวัดที่รับรองจากผู้ผลิตโดยตรง

3.2 ท่อร้อยสายไฟฟ้า

ท่อร้อยสายไฟฟ้าตามลักษณะความเหมาะสมในการใช้งาน ต้องเป็นท่อโลหะตามมาตรฐาน ANSI ซุปป้องกันสนิมโดยวิธี Hot-dip Galvanized ซึ่งผลิตขึ้นเพื่อใช้งานร้อยสายไฟฟ้าโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

3.2.1 ท่อโลหะชนิดบาง (Electrical Metallic Tubing: EMT) มีขนาด ไม่น้อยกว่า 1/2 นิ้ว ติดตั้งใช้งานในกรณีติดตั้งลอย หรือซ่อนในฝ้าเพดาน การติดตั้งใช้งานให้เป็นตามกำหนดใน วสท. 2001-56

3.2.2 ท่อโลหะชนิดหนาปานกลาง (Intermediate Metal Conduit: IMC) มีขนาด ไม่น้อยกว่า 1/2 นิ้ว ติดตั้งใช้งานได้เช่นเดียวกับท่อโลหะบาง และติดตั้งฝังในคอนกรีตได้ แต่ห้ามใช้ในสถานที่อันตรายตามกำหนดใน วสท. 2001-56

3.2.3 อุปกรณ์ประกอบการเดินท่อ ได้แก่ Coupling, Connector, lock Nut, Bushing และ Service Entrance Cap ต่าง ๆ ต้องเหมาะสมกับสภาพและสถานที่ใช้งาน

3.2.4 การติดตั้งท่อร้อยสายไฟฟ้า ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังนี้

- ให้ทำความสะอาดทั้งภายนอกภายในท่อ ก่อนทำการติดตั้ง
- การติดตั้งท่อต้องไม่ทำให้ท่อเสียรูปทรงและรัศมีมีความโค้งของการตั้งท่อ ต้องเป็นไปตามกำหนดของ NEC.
- ท่อร้อยสาย ต้องยึดกับโครงสร้างอาคารหรือโครงสร้างถาวรอื่น ๆ ทุกๆระยะไม่เกิน 1.50 เมตร
- ท่อแต่ละส่วนหรือท่อแต่ละระยะ ต้องติดตั้งเป็นทีเรียร้อยก่อน จึงสามารถร้อยสายไฟฟ้าเข้าท่อได้ ห้ามร้อยสายเข้าท่อในขณะที่กำลังติดตั้งท่อนั้น
- การเดินท่อในสถานที่อันตรายตามข้อกำหนดใน NEC Article 500 ต้องมีอุปกรณ์ประกอบพิเศษ เหมาะสมกับสภาพแต่ละสถานที่
- แนวการติดตั้งท่อต้องเป็นแนวขนานหรือตั้งฉากกับตัวอาคารเสมอ หากมีอุปสรรคจนทำให้ไม่สามารถติดตั้งได้ตามแนวดังกล่าวได้ ให้ปรึกษากับผู้ควบคุมงาน

4. การทดสอบ

ต้องใช้แคลมป์เตอร์สำหรับกราวด์ลูปของดิน หรืออุปกรณ์การตรวจวัดกราวด์ลูปของดิน ที่ได้มาตรฐาน และต้องมีรายงานผลการทดสอบกราวด์ลูปของดิน ให้คณะกรรมการตรวจรับวัสดุอยู่ในวันส่งมอบงาน

5. การรับประกันสินค้า และการติดตั้ง

ต้องมีการรับประกันสินค้า และการติดตั้ง ไม่น้อยกว่า 2 ปี และประกันความเสียหายที่เกิดจากชีวิตและทรัพย์สินโดยต้องมีการประกันภัยคุ้มครองด้วย

ข้อกำหนดและรายละเอียด
การจัดจ้างงานปรับปรุงระบบป้องกันไฟกระชาก
โรงพยาบาลหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

1. ความต้องการ

โรงพยาบาลหนองสูงมีความประสงค์จะจ้างติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก (SURGE PROTECTIVE DEVICE) จำนวน 1 ระบบ 1 จุด

2. มาตรฐานที่กำหนด

- 2.1 สายไฟฟ้าที่ใช้งานต้องได้รับมาตรฐาน มอก. 11-2553 โดยเป็นผลิตภัณฑ์ผลิตกันหนึ่งดังต่อไปนี้ Thai Yazaki, Phelps Dodge หรือ Bangkok Cable
- 2.2 อุปกรณ์ป้องกันฟ้าผ่าสำหรับป้องกันระบบไฟฟ้ากำลัง ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งดังต่อไปนี้ IEC, VDE หรือ BS โดยเป็นผลิตภัณฑ์ผลิตกันหนึ่งดังต่อไปนี้ ABB, DEHN, SIEMENS หรือเทียบเท่า
- 2.3 อุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานดังต่อไปนี้ IEC 61634-11 , IEC 61643-21 DIN VDE 0675 1part 6 , EN 61643-1 , UL1449
- 2.4 อุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก ต้องเป็นผลิตภัณฑ์เดียวกันเพื่อการทำงานที่ประสานสัมพันธ์
- 2.5 สำหรับป้องกันสายสัญญาณต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งดังต่อไปนี้ IEC, VDE หรือ BS โดยเป็นผลิตภัณฑ์ผลิตกันหนึ่งดังต่อไปนี้ ABB, DEHN, FURSE หรือเทียบเท่า
- 2.6 อุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก สำหรับป้องกันสายสัญญาณต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งดังต่อไปนี้ IEC, VDE หรือ BS โดยเป็นผลิตภัณฑ์ผลิตกันหนึ่งดังต่อไปนี้ ABB, DEHN, FURSE หรือเทียบเท่า
- 2.7 ท่อร้อยสายไฟฟ้าเป็นท่อเหล็กที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 770-253
- 2.8 การดำเนินการ และการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเป็นไปตามกฎการเดินสายและติดตั้งทางไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ) หรือวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท)
- 2.9 วัสดุหรืออุปกรณ์ที่นำมาติดตั้ง ต้องเป็นของใหม่ 100 % ไม่เคยใช้งานมาก่อน
- 2.10 การติดตั้งชุดอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก เป็นการติดตั้งแบบขนาน ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อการใช้กระแสไฟฟ้าในระบบ (Load) และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อนสัญญาณจนเกิดการก่การทำงานที่ผิดพลาดในระบบสื่อสารและระบบวัดควบคุม

3. ลักษณะทั่วไป

3.1 จัดทำ ย้าย และติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก(Surge Protection Dvice : SPD) ทั้งหมดในโรงพยาบาล ให้ใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้องตามมาตรฐาน

4. คุณสมบัติทางเทคนิค และรายละเอียดการติดตั้ง

4.1 ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก(Surge Protection Device : SPD) ของโรงพยาบาล สำหรับป้องกันระบบไฟฟ้ากำลัง (Power Supply) ทั้งหมดของโรงพยาบาล โดยติดตั้งที่ตู้ควบคุมไฟฟ้าหลัก (Main Distribution Board : MDB) ของโรงไฟฟ้า มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 4.1.1 ระบบการติดตั้งเป็นชนิด 4 pole TNS
- 4.1.2 Nominal voltage 230V/400V 50 Hz
- 4.1.3 Lightning impulse current (10/350s) ≥160kA/Pole
- 4.1.4 Response time 50 ns
- 4.1.5 Voltage protection level 1.5 kV
- 4.1.6 สามารถ Remote indicator หรือ Operation indicator แสดงสถานะการทำงานของอุปกรณ์ได้
- 4.1.7 มี Remote alarm contact 1NO + 1NC สำหรับรับการส่งสัญญาณระยะไกล
- 4.1.8 ติดตั้ง Back up fuse ขนาดไม่น้อยกว่า 315 AgL/gG หรือขนาดตามมาตรฐานผู้ผลิต ที่หน้าอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก
- 4.1.9 การติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชากให้ต่อระบบกราวด์ของระบบ หากบริเวณนั้นๆไม่มีระบบกราวด์ให้ทำการติดตั้งใหม่ เพื่อให้

อุปกรณ์ป้องกันไฟกระชากสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.10 มีอุปกรณ์นับจำนวนสัญญาณไฟกระชาก (Surge Counter) สำหรับตรวจสอบจำนวนสัญญาณไฟกระชากที่เข้าระบบ โดยติดตั้งมาพร้อมอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก โดยสามารถตรวจวัดและบันทึกขนาด เวลา จำนวนครั้ง ของไฟกระชากที่เข้าระบบ

4.1.11 อุปกรณ์ป้องกันนี้จะต้องประกอบกันอยู่ภายในกล่องที่แข็งแรง และมีฝาเปิด – ปิด ที่แข็งแรงพร้อมที่ล็อกฝาหรืออาจติดตั้งภายใน MDB หรือ SDB หรือ แผง DB ที่มีอยู่

4.1.12 กรณีที่ติดตั้งในกล่อง ตัวกล่องที่บรรจุอุปกรณ์ป้องกันนี้ ต้องมีขนาดที่เหมาะสมไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป สามารถนำไปติดตั้งที่ผนังหรือตั้งพื้นได้โดยสะดวก

4.1.13 Housing หรือ Body ของตัวอุปกรณ์ป้องกันนี้ต้องทำด้วยพลาสติกชนิดไม่ติดไฟตามมาตรฐาน UL94V - 0 (Flame Resistance Plastic)

4.2 ต้องทำการย้ายอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก(Surge Protection Device : SPD) จากหน่วยจ่ายกลางเก่า ไปติดตั้งที่ อาคารแพทย์แผนไทย 1 อาคาร มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

4.2.1 ต้องปลดอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชาก(Surge Protection Device : SPD) จากหน่วยจ่ายกลางเก่า และเก็บงานให้เรียบร้อย โดยวัสดุอุปกรณ์ไม่ชำรุดเสียหาย เพื่อนำมาติดตั้งที่ อาคารแพทย์แผนไทย

4.2.2 การติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟกระชากให้ต่อระบบกราวด์ของระบบ หากบริเวณนั้นๆไม่มีระบบกราวด์ให้ทำการติดตั้งใหม่ เพื่อให้

อุปกรณ์ป้องกันไฟกระชากสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 อุปกรณ์ป้องกันนี้จะต้องประกอบกันอยู่ภายในกล่องที่แข็งแรง และมีฝาเปิด – ปิด ที่แข็งแรงพร้อมที่ล็อกฝาหรืออาจติดตั้งภายใน SDB หรือ DM ที่มีอยู่

4.2.4 กรณีที่ติดตั้งในกล่อง ตัวกล่องที่บรรจุอุปกรณ์ป้องกันนี้ ต้องมีขนาดที่เหมาะสมไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป สามารถนำไปติดตั้งที่ผนังหรือตั้งพื้นได้โดยสะดวก

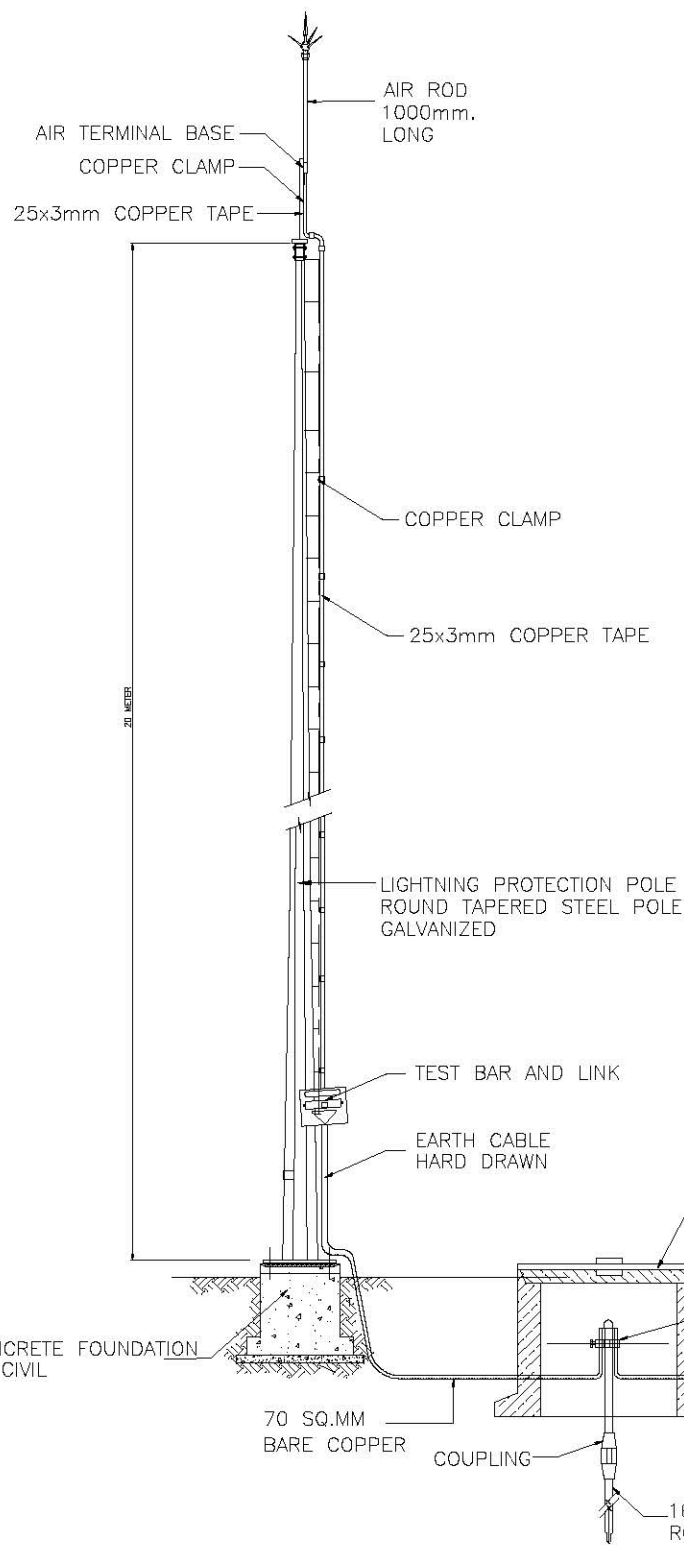
4.2.5 Housing หรือ Body ของตัวอุปกรณ์ป้องกันนี้ต้องทำด้วยพลาสติกชนิดไม่ติดไฟตามมาตรฐาน UL94V - 0 (Flame Resistance Plastic)

4.3 ท่อร้อยสายระบบกราวด์

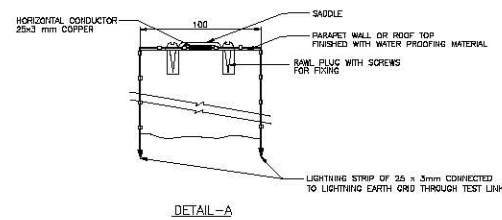
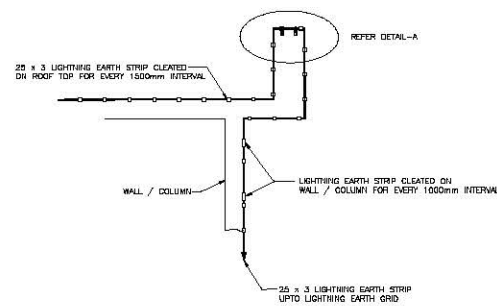
4.3.1 ท่อร้อยสายกราวด์ภายในอาคาร ให้ใช้ท่อ EMT มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตามความเหมาะสมกับสายกราวด์

4.3.2 ท่อร้อยสายตัวนำหลักดิน ที่เดินจากภายนอกอาคารเข้าตัวอาคารให้ใช้ท่อ RSC มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตามความเหมาะสมกับสายตัวนำหลักดิน

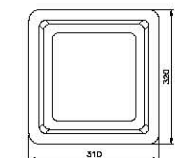
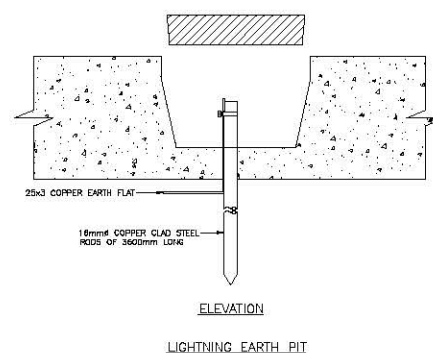
 ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 10 จังหวัดมุกดาหาร กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข	
โครงการ :	
แบบแผนผังระบบไฟฟ้า โรงพยาบาลหนองสูง	
เจ้าของโครงการ :	
โรงพยาบาลหนองสูง	
สถานที่ตั้งโครงการ :	
โรงพยาบาลหนองสูง	
สถาปนิก :	
วิศวกร งานโครงสร้าง & โยธา:	
นายชัยพจน์ จันทร์ภักดิ์ วนภย. 67593	
นายสุรพุดม ผิวเมืองนย. 66732	
วิศวกร ระบบไฟฟ้า:	
นายทรงวุฒิ จูมสวัสดิ์ ภพท. 15779	
วิศวกร เครื่องกล:	
นาย ศิษฏ์พิริชร์ พุดคือ ภท. 39504	
วิศวกร สิ่งแวดล้อม :	
นางสาว สรีดา สายสุช ภส. 4415	
วิศวกร ระบบสุขาภิบาล :	
เขียนแบบ :	
นายทรงวุฒิ จูมสวัสดิ์ ภพท. 15779	
แบบแสดง : โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651	
ELECTRICAL ABBREVIATIONS	
วันที่ :	
แผ่นที่ : EE-04	รวมแผ่น : 6
<small>THE OWNERSHIP OF THE COPYRIGHT IN THIS DRAWING IS RETAINED BY THE DESIGNER. DESIGN OFFICE 10 Udon Thani. WHOSE COMMENT MUST BE OBTAINED BEFORE ANY USE OR REPRODUCTION OF THE DRAWING OR ANY PART THERE OF CAN MAKE. IMPORTANT: DO NOT SCALE THIS DRAWING. ALL DIMENSIONS SHOULD BE CHECKED ON THE SITE.</small>	

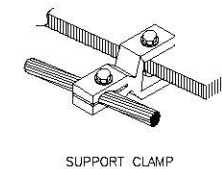
LIGHTNING PROTECTION POLE

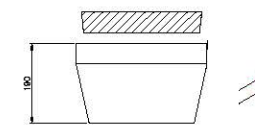
E-17 ELEVATION VIEW OF LAYING LIGHTNING STRIP ON ROOF TOP AND WALL

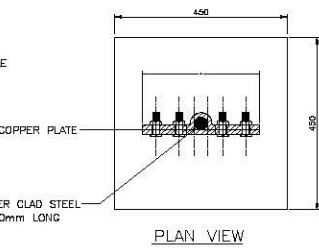
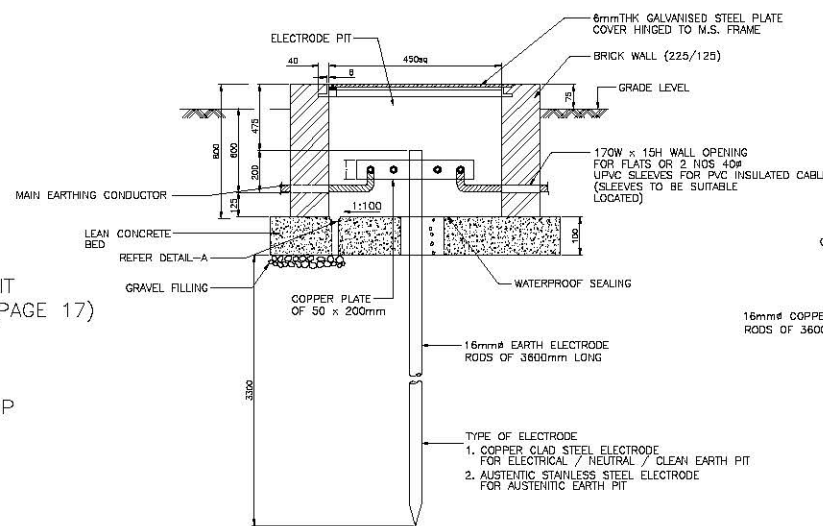
CONCRETE EARTH HOUSING PLAN

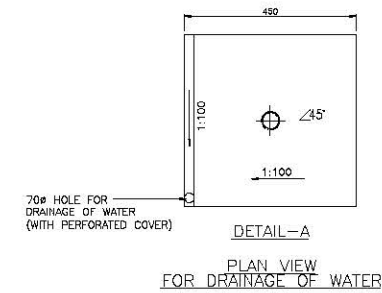
SUPPORT CLAMP

CONCRETE EARTH HOUSING SECTION

TYPICAL EARTH PIT ELECTRICAL, CLEAN, NEUTRAL, AUSTENITIC EARTH PIT

ศูนย์สนับสนุนวิชาการสุขภาพที่ 10
จังหวัดชลบุรี
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

โครงการ :
แบบแผนผังระบบไฟฟ้า
โรงพยาบาลหนองสูง

เจ้าของโครงการ :
โรงพยาบาลหนองสูง

สถานที่ตั้งโครงการ :
โรงพยาบาลหนองสูง

สถาปนิก :
วิศวกร งานโครงสร้าง &โยธา :
นายชัยพนม จันทร์อภิวัฒน์ภย 67593
นายสุรพุดม นิวเดือนภย 66732
วิศวกร ระบบไฟฟ้า :
นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ภพท. 15779

วิศวกร เครื่องกล :
นาย ศิษฏ์พิริษฐ์ พดด้ือ ภท. 39504
วิศวกร สิ่งแวดล้อม :
นางสาว สรिता สายสุช ภส. 4415

วิศวกร ระบบสุขาภิบาล :

เขียนแบบ :
นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ภพท. 15779

แบบแสดง : โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651

ELECTRICAL ABBREVIATIONS

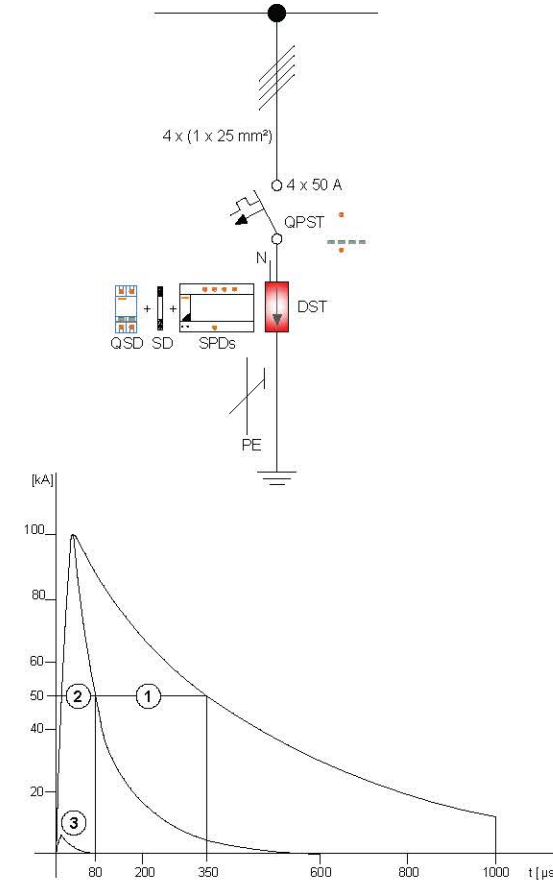
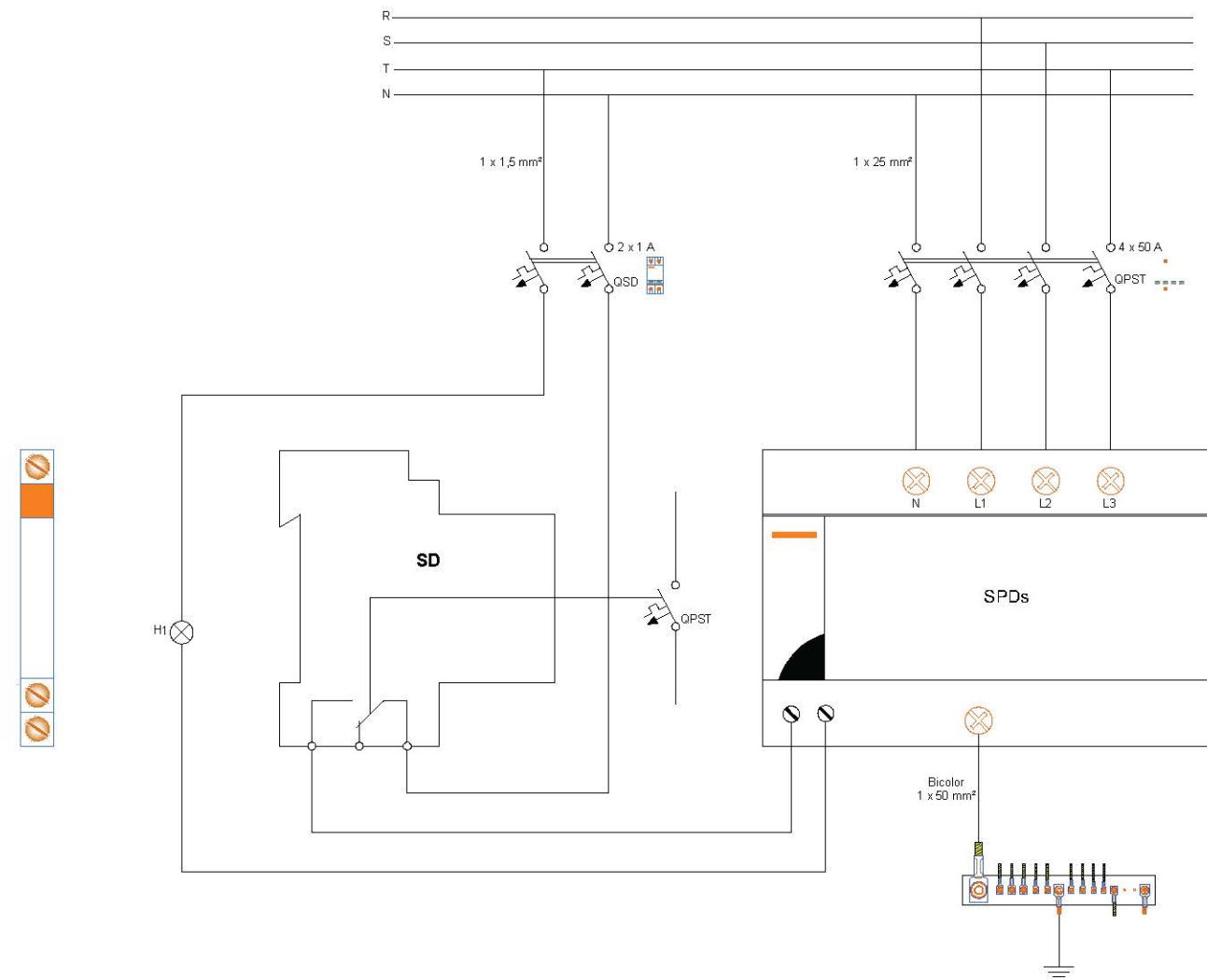
วันที่ :

แผ่นที่ : EE-05
รวมแผ่น : 6

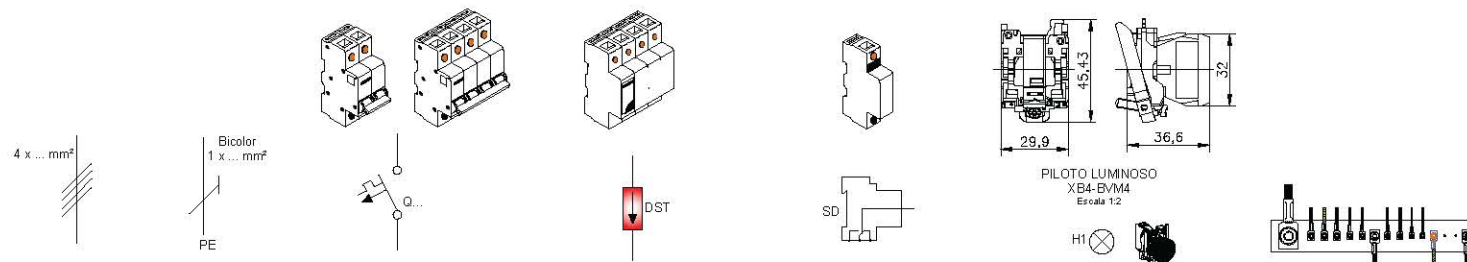
THE OWNERSHIP OF THE COPYRIGHT IN THIS DRAWING IS RETAINED BY HEALTH SERVICE SUPPORT. SEARCH OFFICE 10 Udon RATHANA. WHOSE CONSENT MUST BE OBTAINED BEFORE ANY USE OR REPRODUCTION OF THE DRAWING OR ANY PART THERE OF CAN BE MADE. IMPORTANT: DO NOT SCALE THIS DRAWING. ALL DIMENSION SHOULD BE CHECKED ON THE SITE.

ศูนย์สนับสนุนวิชาการสุขภาพที่ 10
จังหวัดสุพรรณบุรี
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

ZONE OF PROTECTION	1	2	3
CYCLE	10/350	8/80	80/20
If [kA]	100	100	5
[Q As]	50	10	0,1
[WJR/Ω]	$2,5 \cdot 10^8 \cdot 10^8$	$5 \cdot 10^8 \cdot 10^8$	$4 \cdot 10^8$

LIGHTNING SURGE PROTECTION SYSTEM

โครงการ :

แบบแผนผังระบบไฟฟ้า
โรงพยาบาลหนองสูง

เจ้าของโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถานที่ตั้งโครงการ :

โรงพยาบาลหนองสูง

สถาปนิก :

วิศวกร งานโครงสร้าง & โยธา :

นายชัยพนธ์ จันทร์อภิวัฒน์ภย 67503

นายสุรพุดม นิวเดือนภย 66732

วิศวกร ระบบไฟฟ้า :

นายทรงวุฒิ จอมสวัสดิ์ ภพท. 15779

วิศวกร เครื่องกล :

นาย ศิษฏ์พิริษฐ์ พลดี ภก. 39504

วิศวกร สิ่งแวดล้อม :

นางสาว สรिता สายสุช ภส. 4415

วิศวกร ระบบสุขาภิบาล :

เขียนแบบ :

นายทรงวุฒิ จอมสวัสดิ์ ภพท. 15779

แบบแสดง : โรงพยาบาลหนองสูง 01/2651

**ELECTRICAL
ABBREVIATIONS**

วันที่ :

แผ่นที่ :

EE-06

รวมแผ่น :

6

THE OWNERSHIP OF THE COPYRIGHT IN THIS DRAWING
IS RETAINED BY THE DESIGNER. NO PART OF THIS DRAWING
WHOSE CONTENT MUST BE OBTAINED BEFORE ANY USE OR REPRODUCTION
OF THE DRAWING OR ANY PART THERE OF CAN MAKE
IMPORTANT: DO NOT SCALE THIS DRAWING
ALL DIMENSIONS SHOULD BE
CHECKED ON THE SITE

๓.๖ จัดทำประมาณราคา

จัดทำประมาณราคาเพื่อให้เหมาะกับงบประมาณที่โรงพยาบาลได้รับจัดสรรมา เมื่อจัดทำรายละเอียดพร้อมเขียนแบบระบบป้องกันฟ้าผ่างานติดตั้งการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) อาคารผู้ป่วยนอกเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจัดทำประมาณราคาดังนี้

แบบ ปร.4 แผ่นที่ ..1../...2..

แบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา								
ชื่อโครงการ/งานก่อสร้าง งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่าและไฟกระชาก โรงพยาบาลหนองสูง จำนวน 2 งาน								
สถานที่ก่อสร้าง โรงพยาบาลหนองสูง								
หน่วยงานเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้าง โรงพยาบาลหนองสูง								
คำนวณราคากลางโดย สบส 10 อุบลฯ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ								
			เมื่อวันที่		เดือน ตุลาคม		พ.ศ. 2561	
หน่วย : บาท								
ลำดับ	รายการ	หน่วย	จำนวน	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		ยอดรวมค่าวัสดุ และค่าแรงงาน
				ต่อหน่วย	เป็นเงิน	ต่อหน่วย	เป็นเงิน	
1	ระบบป้องกันฟ้าผ่า							
1.1	หัวล่อฟ้า (AIR TERMINAL) EARLY STREAMER EMISSION Rp 100 m	1	ชุด	100000.00	100000.00	5000.00	5000.00	105000.00
1.2	งานติดตั้งเสาและอุปกรณ์รองรับ ระบบ ESE	1	งาน	12000.00	12000.00	30000.00	30000.00	42000.00
1.3	BARE COPPER 70 SQ.mm	100	เมตร	327.00	32700.00	90.00	9000.00	41700.00
1.4	TEST BOX & GROUND DEVICE	1	ชุด	5550.00	5550.00	2000.00	2000.00	7550.00
1.5	อุปกรณ์ประกอบการติดตั้ง (วัสดุ + แรงงาน)	1	งาน	6500.00	6500.00	0.00	0.00	6500.00
	รวม 1				156,750.00		46000.00	202750.00

- หมายเหตุ 1. ราคาค่าวัสดุอุปกรณ์และการติดตั้งนี้ได้ประมาณจากค่าเฉลี่ยที่ผู้จำหน่ายสินค้าได้เสนอขายทั่วไป และจากที่ได้เข้าดำเนินการมาแล้ว
 2. รายการที่เสนอให้ปรับปรุงนี้ทางโรงพยาบาลสามารถปรับลดหรือเพิ่มเติมอุปกรณ์ที่จะใช้งานได้ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานระบบ เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณที่โรงพยาบาลจะลงทุน
 3. โรงพยาบาลควรประสานวิศวกรไฟฟ้าเพื่อรับรองรายการงานแบบ เนื่องจากเป็นวิชาชีพเฉพาะตำแหน่ง เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

แบบ ปร.4 แผ่นที่ ..2../...2..

แบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา								
ชื่อโครงการ/งานก่อสร้าง งานปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่าและไฟกระชาก โรงพยาบาลหนองสูง จำนวน 2 งาน								
สถานที่ก่อสร้าง โรงพยาบาลหนองสูง								
หน่วยงานเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้าง โรงพยาบาลหนองสูง								
คำนวณราคากลางโดย สบส 10 อุบลฯ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ								
			เมื่อวันที่		เดือน ตุลาคม		พ.ศ. 2561	
หน่วย : บาท								
ลำดับ	รายการ	หน่วย	จำนวน	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		ยอดรวมค่าวัสดุ และค่าแรงงาน
				ต่อหน่วย	เป็นเงิน	ต่อหน่วย	เป็นเงิน	
2	ระบบป้องกันไฟกระชาก							
2.1	SPD ตู้ควบคุมไฟฟ้าหลักอาคารอำนวยการ ขนาด 3P 4W+G 100 kA มี Surge	1	ชุด	75000.00	75000.00	5000.00	5000.00	80000.00
2.2	งานติดตั้งอุปกรณ์รองรับ ระบบ SURGE	1	งาน	3000.00	3000.00	1500.00	1500.00	4500.00
2.3	BARE COPPER 50 SQ.mm	15	เมตร	229.00	3435.00	90.00	1350.00	4785.00
2.4	TEST BOX & GROUND DEVICE	1	ชุด	5500.00	5500.00	1000.00	1000.00	6500.00
2.5	อุปกรณ์ประกอบการติดตั้ง (วัสดุ + แรงงาน)	1	งาน	2000.00	2000.00	0.00	0.00	2000.00
	รวม 2				88,935.00		8,850.00	97,785.00
	รวม 1 + 2				245,685.00		54,850.00	300,535.00

- หมายเหตุ 1. ราคาค่าวัสดุอุปกรณ์และการติดตั้งนี้ได้ประมาณจากค่าเฉลี่ยที่ผู้จำหน่ายสินค้าได้เสนอขายทั่วไป และจากที่ได้เข้าดำเนินการมาแล้ว
 2. รายการที่เสนอให้ปรับปรุงนี้ทางโรงพยาบาลสามารถปรับลดหรือเพิ่มเติมอุปกรณ์ที่จะใช้งานได้ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานระบบ เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณที่โรงพยาบาลจะลงทุน
 3. โรงพยาบาลควรประสานวิศวกรไฟฟ้าเพื่อรับรองรายการงานแบบ เนื่องจากเป็นวิชาชีพเฉพาะตำแหน่ง เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

บทที่ ๔ สรุปผลการดำเนินการ

๔.๑ ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ

เป็นงานตามขอบเขตวิศวกรรมควบคุม ด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไขระบบป้องกันฟ้าผ่า และการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ที่ติดตั้งภายในโรงพยาบาลหนองสูง

(๒) แบบติดตั้งปรับปรุงแก้ไขระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ครอบคลุมในส่วนอาคารรักษาพยาบาล โรงพยาบาลหนองสูง

(๓) รายการประมาณราคากระบวนการปรับปรุงแก้ไขระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ครอบคลุมในส่วนอาคารรักษาพยาบาล โรงพยาบาลหนองสูง

(๔) ข้อกำหนด ขอบเขต สำหรับติดตั้งระบบการปรับปรุงแก้ไขระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ครอบคลุมในส่วนอาคารรักษาพยาบาล โรงพยาบาลหนองสูง

๔.๒ ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ

(๑) โรงพยาบาลหนองสูง มีระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ที่สามารถรองรับความเสี่ยงจากการเกิดฟ้าผ่า

(๒) โรงพยาบาลหนองสูง มีการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าและการป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ที่ถูกต้องตามมาตรฐานวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.)

(๓) แบบติดตั้ง และรายการประมาณราคาเป็นไปตามความต้องการของโรงพยาบาลหนองสูง

๔.๓. การนำไปใช้ประโยชน์

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน โรงพยาบาลหลายแห่งสามารถนำแบบงานติดตั้ง รายการประมาณราคา และ คุณลักษณะเฉพาะๆ นำไปประยุกต์ใช้งาน หากมีความต้องการปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในโรงพยาบาล และเพื่อสร้างองค์ความรู้ บรรทัดฐานทางวิศวกรรมไฟฟ้า ที่เกี่ยวข้องกับสถานพยาบาลให้กับ วิศวกรไฟฟ้า หรือ นายช่าง และผู้เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการดำเนินการ ในด้านงานออกแบบ งานติดตั้ง งานปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในโรงพยาบาลต่อไปในอนาคต และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ผู้รับบริการ และสังคม ด้วยมาตรฐานทางวิศวกรรมไฟฟ้าในสถานพยาบาล มีความปลอดภัย สามารถใช้งานได้ต่อเนื่อง ซึ่งมีผลต่อการพัฒนางานทั้งทางตรงและทางอ้อม และโรงพยาบาลมีระบบป้องกันฟ้าผ่าที่สามารถรองรับความเสี่ยงจากการเกิดฟ้าผ่า และมีการติดตั้งระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ถูกต้องตามมาตรฐานวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.)

บทที่ ๕ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๕.๑ ความยุ่งยากในการดำเนินการ /ปัญหา/อุปสรรค

- (๑) ระบบป้องกันฟ้าผ่า และระบบป้องกันแรงดันไฟฟ้าสูงชั่วขณะ (SURGE) ภายในโรงพยาบาลหนองสูง ดั้งเดิมไม่มีระบบนี้ ทำให้ยุ่งยากต่อการสำรวจและออกแบบ
- (๒) ต้องสำรวจและคัดแยกอุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหากับระบบส่งจ่ายกำลังไฟฟ้าเพื่อการควบคุม
- (๓) ต้องจัดระบบไฟฟ้าในบางส่วนของอาคารเพื่อรองรับการใช้งานเครื่องมือแพทย์ ชนิด ที่มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบไฟฟ้า
- (๔) ต้องมีความเข้าใจอุปกรณ์ควบคุมการทำงานของระบบไฟฟ้า
- (๕) ต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบไฟฟ้าและสามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นได้
- (๖) ต้องแก้ปัญหาที่เกิดจากความผิดปกติในระบบไฟฟ้าจากการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าได้
- (๗) มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบปรับปรุงระบบส่งจ่ายกำลังไฟฟ้าให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งทางไฟฟ้าแห่งประเทศไทย และมาตรฐานออกแบบและติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๘) ทางโรงพยาบาลระบุงการใช้งบประมาณต่ำ และไม่สามารถติดตั้งระบบอื่น ๆ ที่มีมาตรฐานที่รองรับได้ดีกว่าได้

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

- (๑) ควรมีการตรวจสอบระบบป้องกันฟ้าผ่าทั้งภายใน และภายนอกอาคารอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อความปลอดภัยของบุคคลที่ใช้อาคารและระบบภายในอาคารให้มีความปลอดภัยมาก ยิ่งขึ้น
- (๒) ควรให้ผู้ดูแลระบบป้องกันฟ้าผ่าเข้าอบรมหลักสูตรการบำรุงรักษาระบบป้องกันฟ้าผ่า
- (๓) ควรมีการบันทึกข้อมูลแบบแปลนทั้งในส่วนของงานโครงสร้างและงานวิศวกรรมระบบเพื่อให้ผู้ออกแบบสามารถนำไปใช้ต่อได้ทันทีโดยไม่ต้องเริ่มต้นเขียนรูปแบบใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น
- (๔) หากมีงบประมาณที่เพียงพอ ควรปรับเปลี่ยนใช้ระบบป้องกันฟ้าผ่า ชนิด Faraday Cage โดยใช้วิธีการคำนวณแบบ ทรงกลมกลิ้ง
- (๕) ควรมีการบันทึกข้อมูลแบบแปลนทั้งในส่วนของงานโครงสร้างและงานวิศวกรรมระบบ เพื่อให้ผู้ออกแบบสามารถนำไปใช้ต่อได้ทันทีโดยไม่ต้องเริ่มต้นเขียนรูปแบบใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

๑. คณะกรรมการสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. ๒๕๕๓. มาตรฐานการป้องกันฟ้าผ่า ภาคที่ ๑ ข้อกำหนดทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๒. คณะกรรมการสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. ๒๕๕๗. มาตรฐานการป้องกันฟ้าผ่า ภาคที่ ๒ การบริหารความเสี่ยง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๓. คณะกรรมการสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. ๒๕๕๓. มาตรฐานการป้องกันฟ้าผ่า ภาคที่ ๓ ความเสียหายทางกายภาพต่อสิ่งปลูกสร้างและอันตรายต่อชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๔. คณะกรรมการสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. ๒๕๕๓ มาตรฐานการป้องกันฟ้าผ่า ภาคที่ ๔ ระบบไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ภายในสิ่งปลูกสร้าง. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๕. ลือชัย ทองนิล. เข้าถึงได้จาก : <http://www.temcathai.com/download/Data-Temca-๒๐๑๗-File-๐๓/๐๓.Luechai.pdf>. (วันที่สืบค้นข้อมูล : ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒).
๖. ศิริภิญญา ฉิมงาม ,พีระยศ แสนโกชณ์ และ วีรวุฒิ กนกบรรณกร การปรับปรุงระบบป้องกันฟ้าผ่า ในโรงงานผลิตเครื่องยนต์ดีเซล สาขาวิศวกรรมความปลอดภัย (ภาคพิเศษ) คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๗. หนังสือปัญหาเทคนิคด้านคุณภาพไฟฟ้าอุตสาหกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ภาคผนวก ก.

ข้อมูลผู้แนะนำเสนอและประวัติการฝึกอบรมพัฒนาตนเองด้านวิศวกรรมไฟฟ้า

ข้อมูลผู้แนะนำเสนอ

ชื่อ นายทรงวุฒิ ชื่อสกุล ชุมสวัสดิ์ อายุ ๕๐ ปี สัญชาติ ไทย
 ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๔๔ ซอยอุบลีสาน ๒ ถนน อุบลีสาน ตำบลในเมือง อำเภอ เมือง
 อุบลราชธานี จังหวัด อุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๖๑-๐๒๙-๑๗๗๑

EMAIL : song_๙๙๙@hotmail.com

ประวัติการศึกษา มัธยมศึกษา โรงเรียน ภปร. ราชวิทยาลัยฯ นครปฐม (ปี ๒๕๓๐)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ม. เอเชียอาคเนย์ (ปี ๒๕๓๓)
 วิศวกรรมไฟฟ้า สาขาไฟฟ้ากำลัง ม.เอเชียอาคเนย์ (ปี ๒๕๓๙)

ที่ทำงานปัจจุบัน กลุ่มงานวิชาการและมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่
 ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่ง วิศวกรไฟฟ้าปฏิบัติการ ที่อยู่ ศูนย์
 สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ ที่ตั้ง ถนนโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัด
 อุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐๔๕-๒๕๑๗๔๙ /๐๔๕-๒๕๑๗๔๘

ได้รับใบอนุญาตระดับ สามัญวิศวกรไฟฟ้า ๖๓๑๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง วันที่ ๑๐
 กรกฎาคม ๒๕๖๘

ประสบการณ์การทำงาน - เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร
 และวชิรพยาบาล เป็นเวลา ๓ ปี (๒๕๔๖-๒๕๔๙)

- อาจารย์ประจำช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู เป็นเวลา
 ๑๑ ปี (๒๕๓๕-๒๕๔๖)

- วิทยากรพิเศษเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ และ ช่างซ่อม
 คอมพิวเตอร์ โรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร (ดินแดง ๑) เป็นเวลา ๓ ปี (๒๕๔๖-๒๕๔๙)

-ตรวจสอบระบบไฟฟ้า ในโรงงาน และวิศวกรรมความปลอดภัยใน
 โรงพยาบาล เป็นเวลา ๑๗ ปี (๒๕๔๖-ปัจจุบัน)

-ตรวจสอบ,ออกแบบ ติดตั้ง ระบบไฟฟ้า ,ระบบปรับอากาศและระบาย
 อากาศ เป็นเวลา ๒๔ ปี (๒๕๓๙-ปัจจุบัน)

ผลงานวิชาการที่สำคัญ ๑. รางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๒ การอนุรักษ์พลังงาน (PEAK DEMAND LOAD
 MANAGEMENT) การประชุมวิชาการกองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ๒๕๕๐

๒. หัวหน้าโครงการวิจัย วช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ “การศึกษา
 ปัญหาผลกระทบที่มีต่อสมรรถนะด้านการใช้เครื่องติดตามสัญญาณชีพในหอผู้ป่วยหนัก จากการใช้ระบบไฟฟ้า
 สำรองของโรงพยาบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง”

ประวัติการฝึกอบรมพัฒนาตนเองด้านวิศวกรรมไฟฟ้า

๑. หลักสูตร “การตรวจสอบและควบคุมกำลังระบบภายในอาคารโรงพยาบาล ตามมาตรฐานวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ จัดโดยวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระหว่างวันที่ ๒-๓ เมษายน ๒๕๕๘ และได้รับรองจากสภาวิศวกรให้มีจำนวน PDU พัฒนา จำนวน ๑๘ PDU รหัสกิจกรรม ๑๐๓-๐๐-๒๐๐๑-๐๐/๕๘๐๔-๐๐๑
๒. หลักสูตร การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันฟ้าผ่า โดย คุณสุวิทย์ ศรีสุข วิศวกรไฟฟ้า-ที่ปรึกษาอิสระ จัดโดยสมาคมช่างเหมาไฟฟ้าและเครื่องกลไทย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๓. หลักสูตร การสัมมนาพิเศษทางวิชาชีพในหัวข้อ เส้นทางก้าวสู่ผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้าตามกฎหมาย “อย่างมืออาชีพ” จัดโดยชมรมผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้า (ESIC) ในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๑๕ น. ณ ห้องประชุม มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ กรุงเทพฯ
๔. การสัมมนา เรื่อง “การเพิ่มพูนความรู้ทางวิศวกรรมไฟฟ้า” ในวันเสาร์ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๑๕ น. ณ ห้องเจ้าพระยาบอลรูม โรงแรมเจ้าพระยา ๓.รัชดา กรุงเทพฯ (จำนวน ๙ PDU)
๕. สัมมนาแนะนำการเตรียมความพร้อมเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร และการเพิ่มพูนความรู้ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ในวันเสาร์ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมพรณศิริ ชั้น ๑ โรงแรมเดอะพรณราย จังหวัดอุดรธานี (จำนวน ๖ PDU)
๖. ร่วมเป็นวิศวกรอาสาร่วมลงพื้นที่ช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประสบภัย จากวิกฤตการณ์อุทกภัยในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ในวันที่ ๙-๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ จังหวัดอุบลราชธานี (จำนวน ๒๐ PDU)
- หลักสูตร “การประมาณราคางานระบบไฟฟ้าสื่อสารสำหรับงานอาคาร” จัดโดย สมาคมช่างเหมาไฟฟ้าและเครื่องกลไทยคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิศวกรที่ปรึกษาเครื่องกลและไฟฟ้าไทย ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ (จำนวน ๙ PDU)
๗. หลักสูตร “ผู้ตรวจสอบอาคาร ตามกฎหมายตรวจสอบสภาพอาคาร ประจำปี ๒๕๖๓ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับ สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ วันที่ ๖-๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓ (จำนวน ๙๘ PDU)

ภาคผนวก ข.

คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โรงพยาบาลหนองสูง

ที่ ๓๐/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับระบบสายล่อฟ้า และ Surge Protection

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการควบคุม ติดตั้ง และตรวจรับระบบสายล่อฟ้า และ Surge Protection ของโรงพยาบาลหนองสูง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอแต่งตั้งผู้มีรายชื่อ และตำแหน่ง ดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการ

๑. นางทองศรี กลางประพันธ์ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ
๒. นายทำนอง กลางประพันธ์ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ
๓. นายทรงวุฒิ ชุมสวัสดิ์ ตำแหน่ง วิศวกรไฟฟ้า ปฏิบัติการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายบัณฑิตย์ ไชยอุป)

นายแพทย์ ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองสูง